

Den här texten är endast avsedd som ett dokumentationshjälpmedel och har ingen rättslig verkan. EU-institutionerna tar inget ansvar för innehållet. De autentiska versionerna av motsvarande rättsakter, inklusive ingresserna, publiceras i Europeiska unionens officiella tidning och finns i EUR-Lex. De officiella texterna är direkt tillgängliga via länkarna i det här dokumentet

► **B****RÅDETS DIREKTIV 92/43/EEG**

av den 21 maj 1992

om bevarande av livsmiljöer samt vilda djur och växter

(EGT L 206, 22.7.1992, s. 7)

Ändrad genom:

		Officiella tidningen		
		nr	sida	datum
► <u>M1</u>	Rådets direktiv 97/62/EG av den 27 oktober 1997	L 305	42	8.11.1997
► <u>M2</u>	Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1882/2003 av den 29 september 2003	L 284	1	31.10.2003
► <u>M3</u>	Rådets direktiv 2006/105/EG av den 20 november 2006	L 363	368	20.12.2006
► <u>M4</u>	Rådets direktiv 2013/17/EU av den 13 maj 2013	L 158	193	10.6.2013

Ändrad genom:

► <u>A1</u>	Anslutningsakten för Österrike, Finland och Sverige (anpassad genom rådets beslut 95/1/EG, Euratom, EKSG)	C 241 L 1	21 1	29.8.1994 1.1.1995
► <u>A2</u>	Akt om villkoren för Republiken Tjeckiens, Republiken Estlands, Republiken Cyperns, Republiken Lettlands, Republiken Litauens, Republiken Ungerns, Republiken Maltas, Republiken Polens, Republiken Sloveniens och Republiken Slovakien anslutning till de fördrag som ligger till grund för Europeiska Unionen och om anpassning av fördragen	L 236	33	23.9.2003

▼B

RÅDETS DIREKTIV 92/43/EEG
av den 21 maj 1992
om bevarande av livsmiljöer samt vilda djur och växter

Definitioner*Artikel 1*

I detta direktiv används följande beteckningar med de betydelser som här anges:

- a) *bevarande*: de åtgärder som är nödvändiga för att bibehålla eller återställa en gynnsam status enligt definitionen i e) och i) hos livsmiljöer och för populationer av arter av vilda djur och växter.
- b) *livsmiljöer*: land- eller vattenområden som kännetecknas av särskilda geografiska, abiotiska och biotiska egenskaper, oavsett om de är naturliga eller delvis naturliga.
- c) *livsmiljötyper av gemenskapsintresse*: livsmiljötyper som, inom det territorium som anges i artikel 2,
 - i) riskerar att försvinna inom sitt naturliga utbredningsområde, eller
 - ii) har ett litet naturligt utbredningsområde till följd av att de har minskat eller på grund av sin naturligt begränsade yta, eller
 - iii) utgör tydliga exempel på egenskaper som är typiska för en eller flera av följande nio biogeografiska regioner: alpin region, atlantisk region, Svartahavsregion, boreal region, kontinentalregion, makaronesisk region, Medelhavsregion, pannonisk region och stäppregion.

▼M3**▼B**

Dessa livsmiljötyper finns förtecknade eller kan förtecknas i bilaga 1.

- d) *prioriterade livsmiljötyper*: livsmiljötyper som riskerar att försvinna från det område som anges i artikel 2 och för vilkas bevarande gemenskapen har ett särskilt ansvar med hänsyn till den andel av deras naturliga utbredningsområde som ligger inom det territorium som anges i artikel 2. Dessa prioriterade livsmiljötyper är markerade med en asterisk (*) i bilaga 1.

▼B

- e) *en livsmiljös bevarandestatus*: summan av de faktorer som påverkar en livsmiljö och dess typiska arter och som på lång sikt kan påverka dess naturliga utbredning, struktur och funktion samt de typiska arternas överlevnad på lång sikt inom det territorium som anges i artikel 2.

En livsmiljös bevarandestatus anses ”gynnsam” när

- dess naturliga utbredningsområde och de ytor den täcker inom detta område är stabila eller ökande, och
 - den särskilda struktur och de särskilda funktioner som är nödvändiga för att den skall kunna bibehållas på lång sikt finns, och sannolikt kommer att finnas under en överskådlig framtid, och
 - bevarandestatusen hos dess typiska arter är gynnsam enligt definitionen i i.
- f) *habitat*: en miljö som kännetecknas av särskilda abiotiska och biotiska faktorer, och där en art lever under något av stadierna i sin biologiska cykel.
- g) *arter av gemenskapsintresse*: arter för vilka något av följande gäller inom det territorium som anges i artikel 2:
- i) De är hotade; undantag görs dock för arter vilkas naturliga utbredningsområde är av marginell storlek i det territoriet och som inte är hotade eller sårbara inom den västra palearktiska regionen.
 - ii) De är sårbara, dvs. de anses sannolikt kunna övergå till kategorin av hotade arter i en nära framtid, om de faktorer som orsakar hotet fortsätter att verka.
 - iii) De är sällsynta, dvs. de förekommer i små populationer som inte för närvarande är hotade eller sårbara men som riskerar att bli det. Dessa arter finns inom begränsade geografiska områden eller är glest spridda över en större yta.
 - iv) De är endemiska och kräver särskild uppmärksamhet på grund av den speciella karaktären hos sin livsmiljö eller de möjliga följderna som exploatering av dem kan ha för deras livsmiljö eller för deras bevarandestatus.

Dessa arter finns förtecknade eller kan komma att förtecknas i bilaga 2 och/eller bilaga 4 eller 5.

- h) *prioriterade arter*: de arter som avses i g) i och för vilkas bevarande gemenskapen har ett särskilt ansvar med hänsyn till den andel av deras naturliga utbredningsområde som ligger inom det territorium som anges i artikel 2. Dessa prioriterade arter är markerade med en asterisk (*) i bilaga 2.

▼B

- i) *en arts bevarandestatus*: summan av de faktorer som påverkar den berörda arten och som på lång sikt kan påverka den naturliga utbredningen och mängden hos dess populationer inom det territorium som anges i artikel 2.

Bevarandestatusen anses ”gynnsam” när

- uppgifter om den berörda artens populationsutveckling visar att arten på lång sikt kommer att förbli en livskraftig del av sin livsmiljö, och
 - artens naturliga utbredningsområde varken minskar eller sannolikt kommer att minska inom en överskådlig framtid, och
 - det finns, och sannolikt kommer att fortsätta att finnas, en tillräckligt stor livsmiljö för att artens populationer skall bibehållas på lång sikt.
- j) *område*: ett geografiskt bestämt område vars utbredning är tydligt avgränsad.
- k) *område av gemenskapsintresse*: ett område som, i den biogeografiska region eller de biogeografiska regioner det tillhör, väsentligt bidrar till att bibehålla eller återställa en gynnsam bevarandestatus hos någon av livsmiljöerna i bilaga 1 eller någon av arterna i bilaga 2, och som också kan bidra väsentligt till att det i artikel 3 nämnda nätet Natura 2000 blir sammanhängande, och som väsentligt bidrar till bibehållandet av den biologiska mångfalden inom den biogeografiska region eller de biogeografiska regioner som avses.

Vad gäller djurarter som är spridda över stora ytor skall områdena av gemenskapsintresse motsvara de platser inom dessa arters naturliga utbredningsområde som innehåller de fysiska eller biologiska faktorer som är avgörande för arternas liv och fortplantning.

- l) *särskilt bevarandeområde*: ett område av gemenskapsintresse som medlemsstaterna har utsett genom lagar och andra författningar eller genom avtal, och där nödvändiga åtgärder genomförs för att bibehålla eller återställa en gynnsam bevarandestatus hos livsmiljöerna eller populationerna av de arter för vilka området utsetts.
- m) *exemplar*: varje djur eller planta, i levande eller dött tillstånd, av de arter som finns förtecknade i bilagorna 4 och 5, varje del eller derivat av dessa samt alla andra varor som att döma av ett åtföljande dokument, förpackningen, ett märke eller en etikett eller av någon annan omständighet verkar vara delar eller derivat av djur eller plantor av dessa arter.
- n) *kommittén*: den kommitté som inrättas i enlighet med artikel 20.

▼B*Artikel 2*

1. Syftet med detta direktiv är att bidra till att säkerställa den biologiska mångfalden genom bevarande av livsmiljöer samt vilda djur och växter i medlemsstaternas europeiska territorium som omfattas av fördraget.
2. Åtgärder som vidtas i enlighet med detta direktiv skall syfta till att bibehålla eller återställa en gynnsam bevarandestatus hos livsmiljöer samt arter av vilda djur och växter av gemenskapsintresse.
3. Åtgärder som vidtas i enlighet med detta direktiv skall ta hänsyn till ekonomiska, sociala och kulturella behov och till regionala och lokala särdrag.

Bevarande av livsmiljöer och habitat*Artikel 3*

1. Ett sammanhängande europeiskt ekologiskt nät av särskilda bevarandområden skall inrättas under beteckningen Natura 2000. Detta nät, som skall bestå av områden med de livsmiljötyper som finns förtecknade i bilaga 1 och habitat för de arter som finns förtecknade i bilaga 2, skall göra det möjligt att bibehålla eller i förekommande fall återställa en gynnsam bevarandestatus hos de berörda livsmiljötyperna och arterna i deras naturliga utbredningsområde.

Nätet Natura 2000 skall även omfatta de särskilda skyddsområden som medlemsstaterna har utsett i enlighet med direktiv 79/409/EEG.

2. Varje medlemsstat skall bidra till bildandet av Natura 2000 i en utsträckning som står i proportion till omfattningen på dess territorium av de livsmiljötyper och habitat för de arter som anges i punkt 1. Varje medlemsstat skall därför, i enlighet med artikel 4 och med beaktande av de mål som anges i punkt 1, utse områden till särskilda bevarandområden.
3. I fall då de anser det nödvändigt skall medlemsstaterna sträva efter att göra Natura 2000 mer ekologiskt sammanhängande genom att bibehålla och i förekommande fall utveckla de element i naturen som anges i artikel 10 och som är av avgörande betydelse för vilda djur och växter.

Artikel 4

1. På grundval av de kriterier som anges i bilaga 3 (etapp 1) och relevant vetenskaplig information skall varje medlemsstat föreslå en lista över områden och ange vilka livsmiljötyper i bilaga 1 och vilka på dess territorium inhemska arter i bilaga 2 som finns inom dessa områden. Vad gäller djurarter som har stor utbredning skall områdena på listan motsvara de platser inom dessa arters naturliga utbredningsområde som

▼B

innehåller de fysiska eller biologiska faktorer som är avgörande för arternas liv och fortplantning. Vad gäller arter som lever i vatten och som har stor utbredning, skall sådana områden föreslås endast om de är klart avgränsade och innehåller de fysiska eller biologiska faktorer som är avgörande för arternas liv och fortplantning. Medlemsstaterna skall då detta är lämpligt föreslå att listan anpassas mot bakgrund av resultaten av den övervakning som avses i artikel 11.

Listan skall tillsammans med upplysningar om varje område överlämnas till kommissionen inom tre år efter anmälan av detta direktiv. Upplysningarna skall omfatta en karta över området, dess namn, läge och avgränsning samt de uppgifter som framkommit genom tillämpning av de kriterier som anges i bilaga 3 (etapp 1), och de skall lämnas på ett formulär som utarbetats av kommissionen i enlighet med det förfarande som fastställs i artikel 21.

2. På grundval av de kriterier som anges i bilaga 3 (etapp 2) skall kommissionen, i samförstånd med varje medlemsstat, för var och en av de ►**M3** nio ◀ biogeografiska regioner som anges i artikel 1 c iii och för hela det område som avses i artikel 2.1 med utgångspunkt i medlemsstaternas listor upprätta ett utkast till en lista över områden av gemenskapsintresse där det finns en eller flera prioriterade livsmiljötyper eller prioriterade arter.

Medlemsstater i vilka de områden där det finns en eller flera prioriterade livsmiljötyper och prioriterade arter utgör mer än 5 % av det nationella territoriet kan, i samförstånd med kommissionen, begära att kriterierna i bilaga 3 (etapp 2) används mer flexibelt vid valet av alla områden av gemenskapsintresse på sitt territorium.

Listan över de områden som valts ut som områden av gemenskapsintresse och som anger på vilka av dessa det finns en eller flera prioriterade livsmiljötyper eller prioriterade arter, skall antas av kommissionen i enlighet med förfarandet i artikel 21.

3. Den lista som avses i punkt 2 skall upprättas inom sex år efter anmälan av detta direktiv.

4. När ett område av gemenskapsintresse har valts ut i enlighet med förfarandet i punkt 2 skall den berörda medlemsstaten så snart som möjligt och senast inom sex år utse området till särskilt bevarandoområde, varvid prioriteringar skall fastställas mot bakgrund av den betydelse området har för att möjliggöra att en gynnsam bevarandestatus hos en livsmiljötyp i bilaga 1 eller en art i bilaga 2 bibehålls eller återställs, och för att Natura 2000 skall bli sammanhängande, och mot bakgrund av den risk för försämring eller förstörelse som området är utsatt för.

▼B

5. Så snart ett område har förts upp på den lista som avses i punkt 2 tredje stycket skall det omfattas av bestämmelserna i artikel 6.2-4.

Artikel 5

1. I undantagsfall, om kommissionen konstaterar att ett område där det finns en prioriterad livsmiljötyp eller en prioriterad art saknas på en nationell lista enligt artikel 4.1, och kommissionen på grundval av relevant och tillförlitlig vetenskaplig information anser detta område vara oundgängligt för bibehållandet av den prioriterade livsmiljötypen eller för den prioriterade artens överlevnad, skall ett bilateralt samrådsförfarande inledas mellan den berörda medlemsstaten och kommissionen, i syfte att jämföra de vetenskapliga data som parterna har använt.

2. Om oenighet fortfarande råder efter utgången av en samrådsperiod på högst sex månader, skall kommissionen till rådet överlämna ett förslag angående valet av området i fråga till område av gemenskapsintresse.

3. Rådet skall fatta ett enhälligt beslut inom tre månader från det att förslaget har mottagits.

4. Under samrådsperioden och i avvaktan på rådets beslut skall det berörda området omfattas av bestämmelserna i artikel 6.2.

Artikel 6

1. För de särskilda bevarandeområdena skall medlemsstaterna vidta nödvändiga åtgärder för bevarande, vilket om så krävs innefattar utarbetande av lämpliga skötsel- och förvaltningsplaner särskilt för områdena eller integrerade i andra utvecklingsplaner, samt lämpliga lagar och andra författningar eller avtal, som motsvarar de ekologiska behoven hos de livsmiljötyper i bilaga 1 och de arter i bilaga 2 som finns i områdena.

2. Medlemsstaterna skall i de särskilda bevarandeområdena vidta lämpliga åtgärder för att förhindra försämring av livsmiljöerna och habitatet för arterna samt störningar av de arter för vilka områdena har utsetts, om sådana störningar kan ha betydande konsekvenser för målen med detta direktiv.

3. Alla planer eller projekt som inte direkt hänger samman med eller är nödvändiga för skötseln och förvaltningen av ett område, men som enskilt eller i kombination med andra planer eller projekt kan påverka området på ett betydande sätt, skall på lämpligt sätt bedömas med avseende på konsekvenserna för målsättningen vad gäller bevarandet av området. Med ledning av slutsatserna från bedömningen av konsekvenserna för området och om inte annat följer av punkt 4, skall de behöriga nationella myndigheterna godkänna planen eller projektet först efter att ha försäkrat sig om att det berörda området inte kommer att skada och, om detta är lämpligt, efter att ha hört allmänhetens åsikt.

▼B

4. Om en plan eller ett projekt, på grund av att alternativa lösningar saknas, trots en negativ bedömning av konsekvenserna för området måste genomföras av tvingande orsaker som har ett väsentligt allmänintresse, inbegripet orsaker av social eller ekonomisk karaktär, skall medlemsstaten vidta alla nödvändiga kompensationsåtgärder för att säkerställa att Natura 2000 totalt sett förblir sammanhängande. Medlemsstaten skall underrätta kommissionen om de kompensationsåtgärder som vidtagits.

Om det berörda området innehåller en prioriterad livsmiljötyp eller en prioriterad art, är de enda faktorer som får beaktas sådana som berör människors hälsa eller den allmänna säkerheten, betydelsefulla konsekvenser för miljön eller, efter ett yttrande från kommissionen, andra tvingande orsaker som har ett allt överskuggande allmänintresse.

Artikel 7

Förpliktelser som uppstår till följd av artikel 6.2-4 i detta direktiv skall ersätta alla förpliktelser som uppstår till följd av artikel 4.4 första meningen i direktiv 79/409/EEG vad gäller områden som klassificerats i enlighet med artikel 4.1 eller som på samma sätt erkänts i enlighet med artikel 4.2 i det direktivet, från och med dagen för genomförandet av det här direktivet eller den dag då en medlemsstat i enlighet med direktiv 79/409/EEG har klassificerat eller erkänt ett område, om den dagen infaller senare.

Artikel 8

1. Samtidigt som de föreslår områden som de finner lämpliga som särskilda bevarandeområden, och som hyser prioriterade livsmiljötyper eller prioriterade arter, skall medlemsstaterna vid behov till kommissionen sända sina beräkningar avseende den medfinansiering från gemenskapen som de anser nödvändig för att de skall kunna uppfylla sina förpliktelser enligt artikel 6.1.

2. I samförstånd med var och en av de berörda medlemsstaterna skall kommissionen, för de områden av gemenskapsintresse för vilka ansökan om medfinansiering gjorts, fastställa vilka åtgärder som är helt nödvändiga för att det skall vara möjligt att bibehålla eller återupprätta en gynnsam bevarandestatus hos de prioriterade livsmiljötyperna och de prioriterade arterna på de berörda områdena, samt de totala kostnaderna för dessa åtgärder.

3. Kommissionen skall i samförstånd med de berörda medlemsstaterna göra en bedömning av den finansiering, inbegripet medfinansiering, som är nödvändig för genomförandet av de åtgärder som avses i punkt 2, varvid hänsyn skall tas till bl. a. koncentrationen på medlemsstatens territorium av prioriterade livsmiljötyper eller prioriterade arter och den relativa bördan som de nödvändiga åtgärderna innebär.

▼B

4. Med utgångspunkt i den bedömning som avses i punkterna 2 och 3 skall kommissionen, med beaktande av de finansiella medel som är disponibla enligt relevanta gemenskapshandlingar och i överensstämmelse med förfarandet i artikel 21, anta en prioriterad plan för de åtgärder som rör medfinansiering och som skall vidtas när området har utsetts i enlighet med artikel 4.4.

5. De åtgärder som inte har tagits med i åtgärdsplanen på grund av att medlen är otillräckliga, samt de som finns med i ovannämnda åtgärdsplan men som inte har fått nödvändig medfinansiering eller bara delvis medfinansieras, skall, i samband med den översyn av planen som skall göras vartannat år, tas upp till förnyad prövning i enlighet med förfarandet i artikel 21 och kan under tiden uppskjutas av medlemsstaterna i avvaktan på översynen. Vid översynen skall om detta är nödvändigt hänsyn tas till den nya situationen för det berörda området.

6. I områden där åtgärder som är beroende av medfinansiering skjuts upp, skall medlemsstaterna undvika att vidta nya åtgärder som sannolikt skulle leda till en försämring för dessa områden.

Artikel 9

Kommissionen skall, i enlighet med förfarandet i artikel 21, med jämna mellanrum se över hur Natura 2000 bidrar till förverkligandet av målen i artiklarna 2 och 3. I detta sammanhang kan ett områdes status som särskilt skyddsområde upphävas, om övervakningen enligt artikel 11 visar att den naturliga utvecklingen gör detta berättigat.

Artikel 10

I syfte att göra nätet Natura 2000 mer ekologiskt sammanhängande skall medlemsstaterna inom politiken för markanvändning och utveckling, i den mån de anser det nödvändigt, sträva efter att främja skötseln och förvaltningen av de element i naturen som är av avgörande betydelse för vilda djur och växter.

Dessa element är sådana som, till följd av sin lineära eller kontinuerliga struktur (t. ex. floder med sina bankar eller de traditionella systemen för markering av markgränser) eller sin förbindelsefunktion (t. ex. dammar eller små skogar), är väsentliga för vilda arters flyttning, spridning och genetiska utbyte.

Artikel 11

Medlemsstaterna skall övervaka bevarandestatusen hos de livsmiljöer och de arter som avses i artikel 2 och särskilt ta hänsyn till prioriterade livsmiljötyper och prioriterade arter.

▼B**Skydd av arter***Artikel 12*

1. Medlemsstaterna skall vidta nödvändiga åtgärder för införande av ett strikt skyddssystem i det naturliga utbredningsområdet för de djurarter som finns förtecknade i bilaga 4 a, med förbud mot

- a) att avsiktligt fånga eller döda exemplar av dessa arter i naturen, oavsett hur detta görs,
- b) att avsiktligt störa dessa arter, särskilt under deras parnings-, uppfostrings-, övervintrings- och flyttperioder,
- c) att avsiktligt förstöra eller samla in ägg i naturen,
- d) att skada eller förstöra parningsplatser eller rastplatser.

2. För dessa arter skall medlemsstaterna förbjuda förvaring, transport och försäljning eller byte samt utbudande till försäljning eller byte av exemplar som insamlats i naturen, med undantag av sådana som samlats på lagligt sätt före genomförandet av detta direktiv.

3. Det förbud som avses i punkt 1 a och b samt punkt 2 skall gälla alla levnadsstadier hos de djur som omfattas av denna artikel.

4. Medlemsstaterna skall införa ett system för övervakning av oavsiktlig fångst och oavsiktligt dödande av de djurarter som finns förtecknade i bilaga 4 a. Mot bakgrund av den insamlade informationen skall medlemsstaterna vidta de ytterligare forsknings- eller bevarandeåtgärder som är nödvändiga för att säkerställa att oavsiktlig fångst eller oavsiktligt dödande inte får betydande negativa följder för de berörda arterna.

Artikel 13

1. Medlemsstaterna skall vidta nödvändiga åtgärder för införande av ett strikt skyddssystem för de växtarter som finns förtecknade i bilaga 4 b, med förbud mot

- a) att avsiktligt plocka, samla in, skära av, dra upp med rötterna eller förstöra dessa växter i deras naturliga utbredningsområde i naturen,
- b) att förvara, transportera och sälja eller byta exemplar av dessa arter som insamlats i naturen samt att utbjuda dem för försäljning eller byte, med undantag av sådana som samlats på lagligt sätt före genomförandet av detta direktiv.

2. De förbud som avses i punkt 1 a och b skall gälla alla stadier i den biologiska cykeln hos de växter som omfattas av detta direktiv.

▼B*Artikel 14*

1. Om medlemsstaterna mot bakgrund av den övervakning som avses i artikel 11 anser det nödvändigt, skall de vidta åtgärder för att säkerställa att insamling i naturen av exemplar av de arter av vilda djur och växter som finns förtecknade i bilaga 5 och exploatering av dessa är förenligt med bibehållandet av en gynnsam bevarandestatus för dem.

2. Om sådana åtgärder anses nödvändiga skall de innefatta fortsatt övervakning enligt artikel 11. De kan dessutom bl. a innefatta

- reglering av tillträdet till vissa områden,
- tillfälligt eller lokalt förbud mot insamling av exemplar i naturen och exploatering av vissa populationer,
- reglering av perioder eller metoder för insamling av exemplar,
- tillämpning, vid insamling av exemplar, av jakt- och fiskeregler som tar hänsyn till bevarandet av sådana populationer,
- införande av ett system med tillstånd för insamling av exemplar, eller införande av kvoter,
- reglering av köp, försäljning, utbudande för försäljning och förvaring eller transport i syfte att sälja exemplar,
- uppfödning i fångenskap av djurarter och artificiell förökning av växtarter under strikt kontrollerade förhållanden, i syfte att minska insamlingen av exemplar i naturen,
- bedömning av effekterna av de vidtagna åtgärderna.

Artikel 15

Vid fångst eller dödande av vilda djur av de arter som finns förtecknade i bilaga 5 a och i fall där undantag i enlighet med artikel 16 görs i fråga om insamling, fångst eller dödande av arter som finns förtecknade i bilaga 4 a, skall medlemsstaterna förbjuda användning av alla icke-selektiva metoder som lokalt kan medföra att populationer av en art försvinner eller utsätts för en allvarlig störning, särskilt

- a) användning av de metoder för fångst och dödande som finns förtecknade i bilaga 6 a,
- b) varje form av fångst eller dödande från de transportmedel som anges i bilaga 6 b.

▼B*Artikel 16*

1. Förutsatt att det inte finns någon annan lämplig lösning och att undantaget inte försvårar upprätthållandet av en gynnsam bevarandestatus hos bestånden av de berörda arterna i deras naturliga utbredningsområde, får medlemsstaterna göra undantag från bestämmelserna i artiklarna 12-14 samt 15 a och b av följande anledningar:

- a) För att skydda vilda djur och växter och bevara livsmiljöer.
- b) För att undvika allvarlig skada, särskilt på gröda, boskap, skog, fiske, vatten och andra typer av egendom.
- c) Av hänsyn till allmän hälsa och säkerhet, eller av andra tvingande orsaker som har ett allt överskuggande allmänintresse, inbegripet orsaker av social eller ekonomisk karaktär och betydelsefulla positiva konsekvenser för miljön.
- d) För forsknings- och utbildningsändamål, för återinplantering och återinförsel av dessa arter och för den uppfödning som krävs för detta, inbegripet artificiell förökning av växter.
- e) För att under strängt kontrollerade förhållanden selektivt och i begränsad omfattning tillåta insamling och förvaring av vissa exemplar av de arter som finns förtecknade i bilaga 4 i en begränsad mängd som fastställs av de behöriga nationella myndigheterna.

2. Medlemsstaterna skall vartannat år till kommissionen sända en rapport med den utformning som fastställs av kommittén om de undantag som gjorts i enlighet med punkt 1. Kommissionen skall yttra sig över undantagen inom 12 månader efter mottagandet av rapporten och underrätta kommittén.

3. Rapporterna skall innehålla upplysningar om följande:

- a) De arter som berörs av undantagen och orsaken till dessa, inbegripet riskens natur, i förekommande fall med angivande av de alternativ som förkastats och de vetenskapliga data som använts.
- b) Vilka medel, arrangemang eller metoder som tillåts vid fångst eller dödande av djur och anledningen till att de används.
- c) När och var undantagen tillåts.
- d) Den myndighet som har befogenhet att förklara och kontrollera att de föreskrivna villkoren är uppfyllda och att besluta om vilka medel, arrangemang och metoder som får användas, inom vilka gränser och av vilka inrättningar samt vilka personer som ansvarar för genomförandet.
- e) De åtgärder för övervakning som vidtagits och de resultat som uppnåtts.

▼B**Information***Artikel 17*

1. Vart sjätte år efter utgången av den period som fastställs i artikel 23 skall medlemsstaterna utarbeta en rapport om genomförandet av de åtgärder som vidtagits till följd av detta direktiv. Denna rapport skall bl. a. innehålla information om de bevarandeåtgärder som avses i artikel 6.1 samt en bedömning av dessa åtgärders effekt på bevarandestatusen hos livsmiljötyperna i bilaga 1 och arterna i bilaga 2 och de viktigaste resultaten av den övervakning som avses i artikel 11. Rapporten, som skall ha den utformning som fastställs av kommittén, skall sändas till kommissionen och ställas till allmänhetens förfogande.

2. Kommissionen skall utarbeta en sammanfattande rapport på grundval av de rapporter som avses i punkt 1. Denna rapport skall innehålla en lämplig bedömning av de framsteg som gjorts och särskilt av hur Natura 2000 bidragit till förverkligandet av målen i artikel 3. Ett utkast till den del av rapporten som omfattar den information som en medlemsstat lämnat skall sändas till medlemsstaten i fråga för kontroll. Den slutliga versionen av rapporten skall, efter att ha delgivits kommittén, offentliggöras av kommissionen senast två år efter mottagandet av de rapporter som avses i punkt 1 och vidarebefordras till medlemsstaterna, Europaparlamentet, rådet och Ekonomiska och sociala kommittén.

3. Medlemsstaterna får markera de områden som utsetts i enlighet med detta direktiv med särskilda gemenskapsskyltar som kommittén har utformat för det ändamålet.

Forskning*Artikel 18*

1. Medlemsstaterna och kommissionen skall främja den forskning och det vetenskapliga arbete som är nödvändigt med hänsyn till målen i artikel 2 och den förpliktelse som avses i artikel 11. De skall utbyta information för att få till stånd en väl fungerande samordning av den forskning som utförs i medlemsstaterna och på gemenskapsnivå.

2. Särskild uppmärksamhet skall riktas på det vetenskapliga arbete som är nödvändigt för att genomföra artiklarna 4 och 10, och det gränsöverskridande samarbetet mellan medlemsstaterna ifråga om forskning skall främjas.

Förfarande för ändring av bilagorna*Artikel 19*

Beslut om sådana ändringar som är nödvändiga för att anpassa bilagorna 1-3, 5 och 6 till den tekniska och vetenskapliga utvecklingen skall med kvalificerad majoritet fattas av rådet på förslag från kommissionen.

▼B

Beslut om sådana ändringar som är nödvändiga för att anpassa bilaga 4 till den tekniska och vetenskapliga utvecklingen skall fattas enhälligt av rådet på förslag från kommissionen.

Kommitté**▼M2***Artikel 20*

Kommissionen skall biträdas av en kommitté.

Artikel 21

1. När det hänvisas till denna artikel skall artiklarna 5 och 7 i beslut 1999/468/EG ⁽¹⁾ tillämpas, med beaktande av bestämmelserna i artikel 8 i det beslutet.

Den tid som avses i artikel 5.6 i beslut 1999/468/EG skall vara tre månader.

2. Kommittén skall själv anta sin arbetsordning.

▼B**Ytterligare bestämmelser***Artikel 22*

Vid genomförandet av bestämmelserna i detta direktiv skall medlemsstaterna vidta följande åtgärder:

- a) Undersöka om det är önskvärt att återinföra arter i bilaga 4 som är inhemska på deras territorium i fall då detta skulle kunna bidra till bevarandet av dessa arter, förutsatt att det vid en undersökning, som också beaktar erfarenheter som gjorts i andra medlemsstater eller någon annanstans, har fastställts att ett sådant återinförande på ett effektivt sätt skulle bidra till att återställa en gynnsam bevarandestatus hos dessa arter samt att återinförandet skall äga rum först efter samråd med den berörda allmänheten.
- b) Säkerställa att avsiktligt införande i naturen av arter som inte är inhemska på deras territorium regleras på så sätt att varken livsmiljöerna i sitt naturliga utbredningsområde eller inhemska vilda djur och växter tar skada och, om de anser det nödvändigt, förbjuda detta införande. Resultaten från den bedömning som görs skall upplysningsvis delges kommittén.
- c) Främja utbildning och allmän information om behovet av att skydda arter av vilda djur och växter och att bevara deras habitat samt olika livsmiljöer.

⁽¹⁾ Rådets beslut 1999/468/EG av den 28 juni 1999 om de förfaranden som skall tillämpas vid utövandet av kommissionens genomförandebefogenheter (EGT L 184, 17.7.1999, s. 23).

▼B

Slutbestämmelser

Artikel 23

1. Medlemsstaterna skall sätta i kraft de lagar och andra författningar som är nödvändiga för att följa detta direktiv inom två år efter dagen för anmälan. De skall genast underrätta kommissionen om detta.
2. När en medlemsstat antar dessa bestämmelser skall de innehålla en hänvisning till detta direktiv eller åtföljas av en sådan hänvisning när de offentliggörs. Närmare föreskrifter om hur hänvisningen skall göras skall varje medlemsstat själv utfärda.
3. Medlemsstaterna skall till kommissionen överlämna texterna till centrala bestämmelser i nationell lagstiftning som de antar inom det område som omfattas av detta direktiv.

Artikel 24

Detta direktiv riktar sig till medlemsstaterna.

▼ **M4***BILAGA I***LIVSMILJÖTYPER AV GEMENSKAPSINTRESSE VILKAS BEVARANDE KRÄVER ATT SÄRSKILDA BEVARANDEOMRÅDEN UTSES****Förklaringar**

Riktlinjer för tolkning av livsmiljötyper anges i tolkningsmanualen för Europeiska unionens livsmiljöer, *Interpretation Manual of European Union Habitats*, som har godkänts av den kommitté som har tillsatts enligt artikel 20 (Habitatkommittén) och offentliggjorts av Europeiska kommissionen (*).

Koden motsvarar Natura 2000-koden.

Symbolen ”*” anger prioriterade livsmiljöer.

1. KUSTER OCH SALTPÅVERKADE LIVSMILJÖER**11. Öppet hav och tidvattenområden**

1110 Sublittoral sandbankar

1120 * *Posidonia*-bankar (*Posidonia oceanica*)

1130 Estuarier

1140 Ler- och sandbottnar som blottas vid lågvatten

1150 * Kustnära laguner

1160 Stora grunda vikar och sund

1170 Rev

1180 Marina undervattensstrukturer orsakade av gasläckage

12. Havsklippor och klapperstensstränder eller steniga stränder

1210 Årull vegetation på driftvallar

1220 Perenn vegetation på steniga stränder

1230 Vegetationsklädda havsklippor vid Atlantkust eller Östersjökust

1240 Vegetationsklädda havsklippor vid Medelhavskust med endemisk *Limonium* spp.

1250 Vegetationsklädda havsklippor med endemiska växter vid makaronesisk kust

13. Atlantiska och kontinentala salta våtmarker och ängar

1310 Ler- och sandsediment med *Salicornia* och andra åruller

1320 *Spartina*-mattor (*Spartina maritima*)

1330 Atlantiska havsstrandängar (*Glauco-Puccinellietalia maritima*)

1340 * Salta ängar i inlandet

14. Mediterrana och termoatlantiska salta våtmarker och strandängar

1410 Mediterrana salta strandängar (*Juncetalia maritimi*)

1420 Mediterrana och termoatlantiska salta buskmarker (*Sarcocornetea fruticosi*)

(*) ”Interpretation Manual of European Union Habitats, version EUR 15/2” antagen av Habitatkommittén den 4 oktober 1999 och ”Amendments to the Interpretation Manual of European Union Habitats with a view to EU enlargement” (Hab. 01/11b-rev.1) antagna av Habitatkommittén den 24 april 2002 efter skriftligt samråd, Europeiska kommissionen, GD ENV.

▼ **M4**

- 1430 Salta och kväverika buskmarker (*Pegano-Salsoletea*)
15. **Inlandsstäpper av salt- eller gipstyp**
- 1510 * Mediterrana saltstäpper (*Limonietalia*)
- 1520 * Iberiska gipsstäpper (*Gypsophiletalia*)
- 1530 * Pannoniska saltstäpper och salta våtmarker
16. **Skärgårdar, kust och landhöjningsområden längs boreal Östersjökust**
- 1610 Rullstensåsöar i Östersjön med littoral och sublittoral vegetation
- 1620 Boreala skär och småöar i Östersjön
- 1630 * Boreala strandängar vid Östersjön
- 1640 Boreala sandstränder med perenn vegetation vid Östersjön
- 1650 Smala vikar i boreal Östersjökust
2. KUSTNÄRA SANDDYNER OCH INLANDSSANDDYNER
21. **Kustnära sanddyner vid Atlanten, Nordsjön och Östersjön**
- 2110 Embryonala vandrande sanddyner
- 2120 Kustnära vandrande sanddyner med *Ammophila arenaria* ("vita sanddyner")
- 2130 * Permanenta kustnära sanddyner med örtvegetation ("gråa sanddyner")
- 2140 * Urkalkade permanenta sanddyner med *Empetrum nigrum*
- 2150 * Atlantiska urkalkade permanenta sanddyner (*Calluno-Ulicetea*)
- 2160 Sanddyner med *Hippophaë rhamnoides*
- 2170 Sanddyner med *Salix repens ssp. argentea* (*Salicion arenariae*)
- 2180 Trädklädda sanddyner i atlantisk, kontinental och boreal region
- 2190 Dynvåtmarker
- 21A0 Machairs (*i Irland)
22. **Kustnära sanddyner längs Medelhavskusten**
- 2210 Permanenta strandsanddyner av typen *Crucianellion maritimae*
- 2220 Sanddyner med *Euphorbia terracina*
- 2230 *Malcolmietalia* sanddyngräsmarker
- 2240 *Brachypodietalia* sanddyngräsmarker med annueller
- 2250 * Kustnära sanddyner med *Juniperus* spp.
- 2260 Sklerofyllbuskklädda sanddyner (*Cisto-Lavenduletalia*)
- 2270 * Trädklädda sanddyner med *Pinus pinea* och/eller *Pinus pinaster*

▼ **M4**

23. **Gamla, urkalkade inlandssanddyner**
- 2310 Torra hedsanddyner med *Calluna* och *Genista*
- 2320 Torra hedsanddyner med *Calluna* och *Empetrum nigrum*
- 2330 Inlandssanddyner med öppna gräsmarker med *Corynephorus* och *Agrostis*
- 2340 * Pannoniska inlandssanddyner

3. SÖTVATTENMILJÖER

31. **Stillastående vatten**
- 3110 Oligotrofa mineralfattiga vatten på sandslätter (*Littorelletalia uniflorae*)
- 3120 Oligotrofa mineralfattiga vatten på västligt mediterrana sandslätter med *Isoetes* spp.
- 3130 Oligotrofa till mesotrofa stillastående vatten med vegetation av *Littorelletea uniflorae* och/eller *Isoëto-Nanojuncetea*
- 3140 Kalkrika oligo-mesotrofa vatten med bentisk vegetation med *Chara* spp.
- 3150 Naturligt eutrofa sjöar med *Magnopotamions*- eller *Hydrocharition*-vegetation
- 3160 Naturligt dystrofa sjöar och småvatten
- 3170 * Mediterrana temporära småvatten
- 3180 * Turloughs
- 3190 Sjöar av gipskarst
- 31A0 * Transsylvanska lotusbäddar i varma källor
32. **Vattendrag – vattendragssträckor med naturlig eller delvis naturlig dynamik (små, medelstora och stora flodbäddar) där vattenkvaliteten inte signifikant har försämrats**
- 3210 Fennoskandiska naturliga större vattendrag
- 3220 Alpina vattendrag med örtrik strandvegetation
- 3230 Alpina vattendrag och deras vedartade vegetation med *Myricaria germanica*
- 3240 Alpina vattendrag och deras vedartade vegetation med *Salix elaeagnos*
- 3250 Ständigt vattenförande mediterrana vattendrag med *Glaucium flavum*
- 3260 Vattendrag med vegetation av *Ranunculion fluitantis* och *Callitricho-Batrachion*
- 3270 Vattendrag med dyiga stränder med vegetation av *Chenopodium rubri* p.p. och *Bidention* p.p.
- 3280 Ständigt vattenförande mediterrana stora vattendrag med arter av *Paspalo-Agrostidion* och hängande vegetation med *Salix* och *Populus alba*
- 3290 Mediterrana vattendrag med periodisk vattenföring och med arter av *Paspalo-Agrostidion*
- 32A0 Kalktuffkaskader i karstvattendrag i Dinariska alperna

▼ **M4**

4. TEMPERERADE HEDAR OCH BUSKMARKER

- 4010 Nordatlantiska fuktiga hedar med *Erica tetralix*
- 4020 * Tempererade atlantiska fuktiga hedar med *Erica ciliaris* och *Erica tetralix*
- 4030 Europeiska torra hedar
- 4040 * Torra atlantiska kusthedar med *Erica vagans*
- 4050 * Endemiska makaronesiska hedar
- 4060 Alpina och boreala hedar
- 4070 * Buskmarker med *Pinus mugo* och *Rhododendron hirsutum* (*Mugo-Rhododendretum hirsuti*)
- 4080 Subarktiska buskmarker med *Salix* spp.
- 4090 Endemiska mediterrana bergshedar med ärtörne
- 40A0 * Subkontinentala peripannoniska buskmarker
- 40B0 *Potentilla fruticosa*-snår i Rodopibergen
- 40C0 * Ponto-sarmatiska lövsnår

5. SKLEROFYLLBUSKMARKER (MATORRAL)

- 51. **Submediterrana och tempererade buskmarker**
- 5110 Stabila xerotermofila *Buxus sempervirens*-buskmarker på kalkrika bergssluttningar (*Berberidion* p.p.)
- 5120 *Cytisus purgans*-buskmarker i bergsområden
- 5130 *Juniperus communis*-buskmarker på hedar eller kalkgräsmarker
- 5140 * *Cistus palhinhae*-buskmarker på marina fuktiga hedar
- 52. **Mediterrana trädbevuxna matorral**
- 5210 Trädbevuxna matorral med *Juniperus* spp.
- 5220 * Trädbevuxna matorral med *Zyziphus*
- 5230 * Trädbevuxna matorral med *Laurus nobilis*
- 53. **Termomediterrana buskmarker och förstäppbuskmarker**
- 5310 *Laurus nobilis*-snår
- 5320 Marker med lågvuxen *Euphorbia* nära klippor
- 5330 Termomediterrana buskmarker och förstäppbuskmarker
- 54. **Frygana**
- 5410 Västlig mediterrän frygana (*Astragalo-Plantaginetum subulatae*) på klippor
- 5420 *Sarcopoterium spinosum*-frygana
- 5430 Endemisk frygana med *Euphorbio-Verbascion*

▼ **M4**

6. NATURLIGA OCH DELVIS NATURLIGA GRÄSMARKER

61. **Naturliga gräsmarker**

- 6110 * Gräsmarker på kalkhällar med *Alyso-Sedion albi*
- 6120 * Sandstäpp
- 6130 Galmejagräsmarker med *Violetalia calaminariae*
- 6140 Pyreneiska silikatgräsmarker med *Festuca eskia*
- 6150 Alpina och boreala silikatgräsmarker
- 6160 Iberiska bergsgräsmarker med *Festuca indigesta*
- 6170 Alpina och subalpina kalkgräsmarker
- 6180 Makaronesiska mesofila gräsmarker
- 6190 Pannoniska gräsmarker med klippgrund (*Stipo-Festucetalia pallentis*)

62. **Delvis naturliga torra gräsmarker och buskfacies**

- 6210 Delvis naturliga torra gräsmarker och buskfacies på kalksubstrat (*Festuco-Brometalia*) (*viktiga orkidémarker)
 - 6220 * Stäppartade marker med gräs och anueller av typen *Thero-Brachypodietea*
 - 6230 * Artrika *Nardus*-gräsmarker på silikatsubstrat i bergsområden (och subbergsområden i Kontinentaleuropa)
 - 6240 * Subpannoniska stäppartade gräsmarker
 - 6250 * Pannoniska löss-stäppmarker
 - 6260 * Pannoniska sandstapper
 - 6270 * Fenoskandiska artrika torra till halvtorra låglandsgräsmarker
 - 6280 * Nordiskt alvar och prekambrika kalkhällmarker
 - 62A0 Östliga submediterrana torra gräsmarker (*Scorzoneratalia villosae*)
 - 62B0 * Gräsmarker med serpentinvegetation i Cypern
 - 62C0 * Ponto-sarmatiska stapper
 - 62D0 Oro-moesiska acidofila gräsmarker
63. **Sklerofyllartade betade skogar (dehesas)**
- 6310 Dehesas med vintergröna *Quercus* spp.
64. **Delvis naturliga fuktiga ängar med hög örtvegetation**
- 6410 *Molinia*-ängar på kalk-, torv- eller ler- och dyrika jordar (*Molinion caeruleae*)
 - 6420 Mediterrana fuktiga gräsmarker med hög örtvegetation med *Molinio-Holoschoenion*

▼ **M4**

- 6430 Ängar med hög örtvegetation på fuktig mark på slätter och i berg, även alper
- 6440 *Cnidion dubii*-ängar i floddalar som översvämmas
- 6450 Nordliga, boreala alluviala ängar
- 6460 Torvgräsmarker på Troodos
- 65. **Mesofila gräsmarker**
- 6510 Slätterängar i låglandet (*Alopecurus pratensis*, *Sanguisorba officinalis*)
- 6520 Höglänta slätterängar
- 6530 * Fennoskandiska lövängar
- 6540 Submediterrana gräsmarker med *Molinio-Hordeion secalini*

7. MYRAR

- 71. **Mossar och vissa kärr**
- 7110 * Aktiva högmossar
- 7120 Degenererade högmossar ännu med förmåga att naturligt regenerera
- 7130 Terrängtäckande mossar (*endast aktiva mossar)
- 7140 Öppna svagt välvda mossar, fattigkärr, intermediära kärr och gungflyn
- 7150 *Rhynchosporion*-depressioner i torv
- 7160 Fennoskandiska mineralrika källor och källkärr
- 72. **Kalkkärr och rikkärr**
- 7210 * Kalkkärr med *Cladium mariscus* och *Caricion davallianae*-arter
- 7220 * Källkärr med kalktuffbildning (*Cratoneurion*)
- 7230 Rikkärr
- 7240 * Alpin pionjärvegetation med *Caricion bicoloris-atrofuscae*
- 73. **Boreala myrar**
- 7310 * Aapamyrar
- 7320 * Palsmyrar

8. KLIPPOR OCH GROTTOR

- 81. **Rasbranter i bergsområden**
- 8110 Silikaträsbrant i bergsområden intill snögränsen (*Androsacetalia alpinae* och *Galeopsietalia ladani*)
- 8120 Basisk rasbrant i bergsområden och alpina områden (*Thlaspietea rotundifolii*)
- 8130 Västliga mediterrana och termofila rasbranter
- 8140 Östliga mediterrana rasbranter
- 8150 Mellaneuropeiska höglandsrasbranter av silikattyp
- 8160 * Mellaneuropeiska rasbranter av kalktyp i bergsområden

▼ **M4**

82. **Chasmofytisk vegetation på bergssluttningar**
- 8210 Chasmofytisk vegetation på kalkrika bergssluttningar
- 8220 Chasmofytisk vegetation på silikatrika bergssluttningar
- 8230 Pionjärvegetation med *Sedo-Scleranthion* eller *Sedo albi-Veronicion dilenii* på silikatbergstytter
- 8240 * Uppspruckna kalkstenshällmarker
83. **Andra bergsmiljöer**
- 8310 Grottor som inte är öppna för allmänheten
- 8320 Lavafält och naturliga kratrar
- 8330 Havsgrottor, helt eller delvis under vatten
- 8340 Permanenta glaciärer

9. SKOGAR

Naturlig eller subnaturlig skogsvegetation med inhemska arter som bildar skogar av höga träd med typisk undervegetation och som uppfyller följande kriterier: utgör ett sällsynt bestånd eller ett restbestånd och/eller hyser arter av gemenskapsintresse

90. **Boreala Europas skogar**
- 9010 * Västlig taiga
- 9020 * Fennoskandiska hemiboreala äldre naturliga ädellövskogar (*Quercus*, *Tilia*, *Acer*, *Fraxinus* eller *Ulmus*) med rik epifytflora
- 9030 * Naturliga primärskogar i landhöjningskust
- 9040 Nordiska subalpina/subarktiska skogar med *Betula pubescens* ssp. *czerepanovii*
- 9050 Fennoskandiska örtrika skogar med *Picea abies*
- 9060 Barrskogar på eller i anslutning till rullstensåsar
- 9070 Fennoskandiska trädklädda betesmarker
- 9080 * Fennoskandiska lövsumpskogar
91. **Tempererade Europas skogar**
- 9110 *Luzulo-Fagetum*-bokskogar
- 9120 Atlantiska bokskogar på sur mark med *Ilex* och ibland också med *Taxus* i buskskikt (*Quercion robori-petraeae* eller *Ilici-Fagenion*)
- 9130 *Asperulo-Fagetum*-bokskogar
- 9140 Mellaneuropeiska subalpina bokskogar med *Acer* och *Rumex arifolius*
- 9150 Mellaneuropeiska kalkbokskogar med *Cephalanthero-Fagion*
- 9160 Subatlantiska och mellaneuropeiska ekskogar eller ek-avenbokskogar med *Carpinion betuli*

▼ **M4**

- 9170 Ek-avenbokskogar med *Galio-Carpinetum*
- 9180 * *Tilio-Acerion*-skogar i sluttningar, rasbranter och raviner
- 9190 Äldre ekskogar med *Quercus robur* på sura, sandiga slättmarker
- 91A0 Äldre ekskogar med *Ilex* och *Blechnum* på Brittiska öarna
- 91B0 Termofila *Fraxinus angustifolia*-skogar
- 91C0 * Kaledoniska skogar
- 91D0 * Skogbevuxen myrr
- 91E0 * Alluviala lövskogar med *Alnus glutinosa* och *Fraxinus excelsior* (*Alno-Padion*, *Alnion incanae*, *Salicion albae*)
- 91F0 Blandskog med *Quercus robur*, *Ulmus laevis* och *Ulmus minor*, *Fraxinus excelsior* eller *Fraxinus angustifolia*, längs större vattendrag (*Ulmenion minoris*)
- 91G0 * Pannoniska skogar med *Quercus petraea* och *Carpinus betulus*
- 91H0 * Pannoniska skogar med *Quercus pubescens*
- 91I0 * Euro-sibiriska stäppskogar med *Quercus* spp.
- 91J0 * *Taxus baccata*-skogar på brittiska öarna
- 91K0 Illyriska *Fagus sylvatica*-skogar (*Aremonio-Fagion*)
- 91L0 Illyriska ek-avenbokskogar (*Erythronio-Carpinion*)
- 91M0 Pannoniska-balkanska skogar med turkisk ek-dvärgök
- 91N0 * Pannoniska snår på inlandssanddyner (*Junipero-Populetum albae*)
- 91P0 *Abietetum polonicum*-skogar
- 91Q0 Västkarpatiska *Pinus sylvestris*-skogar på kalkhaltig mark
- 91R0 Dinariska-dolomitiska skogar med skotsk tall (*Genisto januensis-Pinetum*)
- 91S0 * Västpontiska bokskogar
- 91T0 Centraleuropeiska skogar med skotsk tall och lavar
- 91U0 Sarmatiska stäpptallskogar
- 91V0 Dakiska bokskogar (*Symphyto-Fagion*)
- 91W0 Moesiska bokskogar
- 91X0 * Bokskogar i Dobrogea
- 91Y0 Dakiska ek- och avenbokskogar
- 91Z0 Moesiska silverlindskogar
- 91AA * Östliga vitekskogar
- 91BA Moesiska silvergranskogar
- 91CA Skogar med skotsk tall i Rodopi- och Balkanbergen

▼ **M4**92. **Mediterrana lövskogar**

- 9210 * Apenninska bokskogar med *Taxus* och *Ilex*
- 9220 * Apenninska bokskogar med *Abies alba* och bokskogar med *Abies nebrodensis*
- 9230 Galiciska-portugisiska ekskogar med *Quercus robur* och *Quercus pyrenaica*
- 9240 Iberiska skogar med *Quercus faginea* och *Quercus canariensis*
- 9250 *Quercus trojana*-skogar
- 9260 *Castanea sativa*-skogar
- 9270 Grekiska bokskogar med *Abies borisii-regis*
- 9280 *Quercus frainetto*-skogar
- 9290 *Cupressus*-skogar (*Acero-Cupression*)
- 92A0 Galleriskogar med *Salix alba* och *Populus alba*
- 92B0 Strandskogar med *Rhododendron ponticum*, *Salix* och andra längs tidvis vattenförande mediterrana vattendrag
- 92C0 *Platanus orientalis* och *Liquidambar orientalis*-skogar (*Platanion orientalis*)
- 92D0 Sydliga galleristrandskogar och tätvegetation (*Nerio-Tamaricetea* och *Securinegion tinctoriae*)

93. **Mediterrana sklerofyllskogar**

- 9310 Egeiska *Quercus brachyphylla*-skogar
- 9320 *Olea*- och *Ceratonia*-skogar
- 9330 *Quercus suber*-skogar
- 9340 *Quercus ilex*- och *Quercus rotundifolia*-skogar
- 9350 *Quercus macrolepis*-skogar
- 9360 * Makaronesiska lagerskogar (*Laurus*, *Ocotea*)
- 9370 * Dadelpalmlund med *Phoenix*
- 9380 *Ilex aquifolium*-skogar
- 9390 * Buskmark och låg skogsvegetation med *Quercus alnifolia*
- 93A0 Skogsmark med *Quercus infectoria* (*Anagyro foetidae-Quercetum infectoriae*)

94. **Tempererade barrskogar i bergsområden**

- 9410 *Picea*-skogar på sura marker i bergsområden upp till alpina zonen (*Vaccinio-Piceetea*)
- 9420 Alpina *Larix decidua*- och/eller *Pinus cembra*-skogar
- 9430 *Pinus uncinata*-skogar i subalpina områden och i bergsområden (*på gips- eller kalksubstrat)

▼ M4

- 95. **Mediterrana och makaronesiska bergsbarrskogar**
- 9510 * Sydliga appeninska *Abies alba*-skogar
- 9520 *Abies pinsapo*-skogar
- 9530 * (Sub)mediterrana tallskogar med endemisk *Pinus nigra*
- 9540 Mediterrana tallskogar med endemisk mesogeisk tall
- 9550 Endemiska tallskogar på Kanarieöarna
- 9560 * Endemiska skogar med *Juniperus* spp.
- 9570 * *Tetraclinis articulata*-skogar
- 9580 * Mediterrana *Taxus baccata*-skogar
- 9590 * *Cedrus brevifolia*-skogar (*Cedrosetum brevifoliae*)
- 95A0 Högt belägna oro-mediterrana tallskogar

▼ **M4***BILAGA II***DJUR- OCH VÄXTARTER AV GEMENSKAPSINTRESSE VILKAS BEVARANDE KRÄVER ATT SÄRSKILDA BEVARANDEOMRÅDEN UTSES****Förklaringar**

a) Bilaga II kompletterar bilaga I när det gäller upprättandet av ett sammanhängande nät av särskilda bevarandeområden.

b) Arterna i denna bilaga är upptagna

— med angivande av artens eller underartens namn, eller

— såsom tillhörande en högre indelning eller angiven del därav.

Förkortningen ”spp.” efter namnet på en familj eller ett släkte betecknar alla arter som tillhör den familjen eller det släktet.

c) Symboler

En asterisk (*) före namnet på en art anger att arten är prioriterad.

De flesta arter som finns förtecknade i denna bilaga finns även förtecknade i bilaga IV. Om en art finns med i denna bilaga men inte i bilaga IV eller bilaga V, följs artens namn av symbolen (o). Om en art finns med i denna bilaga och i bilaga V men inte i bilaga IV följs artens namn av symbolen (V).

a) **DJUR***RYGGRADSDJUR*

DÄGGDJUR	RODENTIA
INSECTIVORA	Gliridae
Talpidae	<i>Myomimus roachi</i>
<i>Galemys pyrenaicus</i>	Sciuridae
CHIROPTERA	* <i>Marmota marmota latirostris</i>
Rhinolophidae	* <i>Pteromys volans (Sciuropterus ruscicus)</i>
<i>Rhinolophus blasii</i>	<i>Spermophilus citellus (Citellus citellus)</i>
<i>Rhinolophus euryale</i>	* <i>Spermophilus suslicus (Citellus suslicus)</i>
<i>Rhinolophus ferrumequinum</i>	Castoridae
<i>Rhinolophus hipposideros</i>	<i>Castor fiber</i> (utom de estniska, lettiska, litauiska, finska och svenska populationerna)
<i>Rhinolophus mehelyi</i>	
Vespertilionidae	Cricetidae
<i>Barbastella barbastellus</i>	<i>Mesocricetus newtoni</i>
<i>Miniopterus schreibersii</i>	Microtidae
<i>Myotis bechsteinii</i>	<i>Dinaromys bogdanovi</i>
<i>Myotis blythii</i>	<i>Microtus cabrerai</i>
<i>Myotis capaccinii</i>	* <i>Microtus oeconomus arenicola</i>
<i>Myotis dasycneme</i>	* <i>Microtus oeconomus mehelyi</i>
<i>Myotis emarginatus</i>	<i>Microtus tatricus</i>
<i>Myotis myotis</i>	
Pteropodidae	Zapodidae
<i>Rousettus aegyptiacus</i>	<i>Sicista subtilis</i>

▼ M4

CARNIVORA

Canidae

* *Alopex lagopus*

**Canis lupus* (utom den estniska populationen; de grekiska populationerna: endast söder om 39:e breddgraden; de spanska populationerna: endast de söder om Duero; de lettiska, litauiska och finska populationerna).

Ursidae

**Ursus arctos* (med undantag för de estniska, finska och svenska populationerna)

Mustelidae

* *Gulo gulo*

Lutra lutra

Mustela eversmanii

* *Mustela lutreola*

Vormela peregusna

Felidae

Lynx lynx (utom de estniska, lettiska och finska populationerna)

* *Lynx pardinus*

Phocidae

Halichoerus grypus (V)

* *Monachus monachus*

Phoca hispida bottnica (V)

* *Phoca hispida saimensis*

Phoca vitulina (V)

ARTIODACTYLA

Cervidae

* *Cervus elaphus corsicanus*

Rangifer tarandus fennicus (o)

Bovidae

* *Bison bonasus*

Capra aegagrus (naturliga populationer)

* *Capra pyrenaica pyrenaica*

Ovis gmelini musimon (*Ovis ammon musimon*) (naturliga populationer – Korsika och Sardinien)

Ovis orientalis ophion (*Ovis gmelini ophion*)

**Rupicapra pyrenaica ornata* (*Rupicapra rupicapra ornata*)

Rupicapra rupicapra balcanica

* *Rupicapra rupicapra tatrica*

CETACEA

Phocoena phocoena

Tursiops truncatus

REPTILER

CHELONIA (TESTUDINES)

Testudinidae

Testudo graeca

Testudo hermanni

Testudo marginata

Cheloniidae

* *Caretta caretta*

* *Chelonia mydas*

Emydidae

Emys orbicularis

Mauremys caspica

Mauremys leprosa

SAURIA

Lacertidae

Dinarolacerta mosorensis

Lacerta bonnali (*Lacerta monticola*)

Lacerta monticola

Lacerta schreiberi

Gallotia galloti insulanagae

* *Gallotia simonyi*

Podarcis lilfordi

Podarcis pityusensis

Scincidae

Chalcides simonyi (*Chalcides occidentalis*)

Gekkonidae

Phyllodactylus europaeus

OPHIDIA (SERPENTES)

Colubridae

* *Coluber cypriensis*

Elaphe quatuorlineata

Elaphe situla

* *Natrix natrix cypriaca*

Viperidae

* *Macrovipera schweizeri* (*Vipera lebetina schweizeri*)

Vipera ursinii (utom *Vipera ursinii rakosiensis* och *Vipera ursinii macrops*)

**Vipera ursinii macrops*

* *Vipera ursinii rakosiensis*

GRODDJUR

CAUDATA

Salamandridae

Chioglossa lusitanica

▼ M4

<i>Mertensiella luschani</i> (<i>Salamandra luschani</i>)	<i>Lampetra fluviatilis</i> (V) (utom de finska och de svenska populationerna)
* <i>Salamandra aurorae</i> (<i>Salamandra atra aurorae</i>)	<i>Lampetra planeri</i> (o) (utom de estniska, finska och svenska populationerna)
<i>Salamandrina terdigitata</i>	<i>Lethenteron zanandreae</i> (V)
<i>Triturus carnifex</i> (<i>Triturus cristatus carnifex</i>)	<i>Petromyzon marinus</i> (o) (utom de svenska populationerna)
<i>Triturus cristatus</i> (<i>Triturus cristatus cristatus</i>)	ACIPENSERIFORMES
<i>Triturus dobrogicus</i> (<i>Triturus cristatus dobrogicus</i>)	Acipenseridae
<i>Triturus karelinii</i> (<i>Triturus cristatus karelinii</i>)	* <i>Acipenser naccarii</i>
<i>Triturus montandoni</i>	* <i>Acipenser sturio</i>
<i>Triturus vulgaris ampelensis</i>	CLUPEIFORMES
Proteidae	Clupeidae
* <i>Proteus anguinus</i>	<i>Alosa</i> spp. (V)
Plethodontidae	SALMONIFORMES
<i>Hydromantes (Speleomantes) ambrosii</i>	Salmonidae
<i>Hydromantes (Speleomantes) flavus</i>	<i>Hucho hucho</i> (naturliga populationer) (V)
<i>Hydromantes (Speleomantes) genei</i>	<i>Salmo macrostigma</i> (o)
<i>Hydromantes (Speleomantes) imperialis</i>	<i>Salmo marmoratus</i> (o)
<i>Hydromantes (Speleomantes) strinatii</i>	<i>Salmo salar</i> (endast i sötvatten) (V) (utom de finska populationerna)
<i>Hydromantes (Speleomantes) supramontis</i>	<i>Salmothymus obtusirostris</i> (o)
ANURA	Coregonidae
Discoglossidae	* <i>Coregonus oxyrhynchus</i> (anadroma populationer i vissa delar av Nordsjön)
* <i>Alytes muletensis</i>	Umbridae
<i>Bombina bombina</i>	<i>Umbra krameri</i> (o)
<i>Bombina variegata</i>	CYPRINIFORMES
<i>Discoglossus galganoi</i> (inklusive <i>Discoglossus "jeanneae"</i>)	Cyprinidae
<i>Discoglossus montalentii</i>	<i>Alburnus albidus</i> (o) (<i>Alburnus vulturius</i>)
<i>Discoglossus sardus</i>	<i>Aulopyge huegelii</i> (o)
Ranidae	<i>Anaecypris hispanica</i>
<i>Rana latastei</i>	<i>Aspius aspius</i> (V) (utom de finska populationerna)
Pelobatidae	<i>Barbus comiza</i> (V)
* <i>Pelobates fuscus insubricus</i>	<i>Barbus meridionalis</i> (V)
FISKAR	<i>Barbus plebejus</i> (V)
PETROMYZONIFORMES	<i>Chalcalburnus chalcoides</i> (o)
Petromyzonidae	<i>Chondrostoma genei</i> (o)
<i>Eudontomyzon</i> spp. (o)	<i>Chondrostoma knerii</i> (o)
	<i>Chondrostoma lusitanicum</i> (o)
	<i>Chondrostoma phoxinus</i> (o)
	<i>Chondrostoma polylepis</i> (o) (inklusive <i>C. willkommi</i>)
	<i>Chondrostoma soetta</i> (o)
	<i>Chondrostoma toxostoma</i> (o)

▼ M4

<i>Gobio albipinnatus</i> (o)	<i>Sabanejewia larvata</i> (o) (<i>Cobitis larvata</i> och <i>Cobitis conspersa</i>)
<i>Gobio kessleri</i> (o)	
<i>Gobio uranoscopus</i> (o)	SILURIFORMES
<i>Iberocypris palaciosi</i> (o)	Siluridae
* <i>Ladigesocypris ghigii</i> (o)	<i>Silurus aristotelis</i> (V)
<i>Leuciscus lucumonis</i> (o)	ATHERINIFORMES
<i>Leuciscus souffia</i> (o)	Cyprinodontidae
<i>Pelecus cultratus</i> (V)	<i>Aphanius iberus</i> (o)
<i>Phoxinellus</i> spp. (o)	<i>Aphanius fasciatus</i> (o)
* <i>Phoxinus phoxinus</i>	* <i>Valencia hispanica</i>
<i>Rhodeus sericeus amarus</i> (o)	* <i>Valencia letourneuxi</i> (<i>Valencia hispanica</i>)
<i>Rutilus pigus</i> (V)	PERCIFORMES
<i>Rutilus rubilio</i> (o)	Percidae
<i>Rutilus arcasii</i> (o)	<i>Gymnocephalus baloni</i>
<i>Rutilus macrolepidotus</i> (o)	<i>Gymnocephalus schraetzer</i> (V)
<i>Rutilus lemmingii</i> (o)	* <i>Romanichthys valsanicola</i>
<i>Rutilus frisii meidingeri</i> (V)	<i>Zingel</i> spp. ((o) (utom <i>Zingel asper</i> och <i>Zingel zingel</i> (V)))
<i>Rutilus alburnoides</i> (o)	Gobiidae
<i>Scardinius graecus</i> (o)	<i>Knipowitschia croatica</i> (o)
<i>Squalius microlepis</i> (o)	<i>Knipowitschia (Padogobius) panizzae</i> (o)
<i>Squalius svallize</i> (o)	<i>Padogobius nigricans</i> (o)
Cobitidae	<i>Pomatoschistus canestrini</i> (o)
<i>Cobitis elongata</i> (o)	SCORPAENIFORMES
<i>Cobitis taenia</i> (o) (utom de finska populationerna)	Cottidae
<i>Cobitis trichonica</i> (o)	<i>Cottus gobio</i> (o) (utom de finska populationerna)
<i>Misgurnus fossilis</i> (o)	<i>Cottus petiti</i> (o)
<i>Sabanejewia aurata</i> (o)	

RYGGRADSLÖSA ARTER

LEDDJUR	<i>Carabus hungaricus</i>
CRUSTACEA	* <i>Carabus menetriesi pacholei</i>
Decapoda	* <i>Carabus olympiae</i>
<i>Austropotamobius pallipes</i> (V)	<i>Carabus variolosus</i>
* <i>Austropotamobius torrentium</i> (V)	<i>Carabus zawadzskii</i>
Isopoda	<i>Cerambyx cerdo</i>
* <i>Armadillidium ghardalamensis</i>	<i>Corticaria planula</i> (o)
INSECTA	<i>Cucujus cinnaberinus</i>
Coleoptera	<i>Dorcadion fulvum cervae</i>
<i>Agathidium pulchellum</i> (o)	<i>Duvalius gebhardti</i>
<i>Bolbelasmus unicornis</i>	<i>Duvalius hungaricus</i>
<i>Boros schneideri</i> (o)	<i>Dytiscus latissimus</i>
<i>Buprestis splendens</i>	<i>Graphoderus bilineatus</i>
<i>Carabus hampei</i>	

▼ M4

<i>Leptodirus hochenwarti</i>	<i>Euphydryas (Eurodryas, Hypodryas) aurinia</i> (o)
<i>Limniscus violaceus</i> (o)	<i>Glyphipterix loricatella</i>
<i>Lucanus cervus</i> (o)	<i>Gortyna borelii lunata</i>
<i>Macrolea pubipennis</i> (o)	<i>Graellsia isabellae</i> (V)
<i>Mesosa myops</i> (o)	<i>Hesperia comma catena</i> (o)
<i>Morimus funereus</i> (o)	<i>Hypodryas maturna</i>
* <i>Osmoderma eremita</i>	<i>Leptidea morsei</i>
<i>Oxyporus mannerheimii</i> (o)	<i>Lignyopectera fumidaria</i>
<i>Pilemia tigrina</i>	<i>Lycaena dispar</i>
* <i>Phryganophilus ruficollis</i>	<i>Lycaena helle</i>
<i>Probaticus subrugosus</i>	<i>Maculinea nausithous</i>
<i>Propomacrus cypriacus</i>	<i>Maculinea teleius</i>
* <i>Pseudogaurotina excellens</i>	<i>Melanargia arge</i>
<i>Pseudoseriscius cameroni</i>	* <i>Nymphalis vaualbum</i>
<i>Pytho kolwensis</i>	<i>Papilio hospiton</i>
<i>Rhysodes sulcatus</i> (o)	<i>Phyllometra culminaria</i>
* <i>Rosalia alpina</i>	<i>Plebicula golgus</i>
<i>Stephanopachys linearis</i> (o)	<i>Polymixis rufocincta isolata</i>
<i>Stephanopachys substriatus</i> (o)	<i>Polyommatus eroides</i>
<i>Xyletinus tremulicola</i> (o)	<i>Proterebia afra dalmata</i>
Hemiptera	<i>Pseudophilotes bavius</i>
<i>Aradus angularis</i> (o)	<i>Xestia borealis</i> (o)
Lepidoptera	<i>Xestia brunneopicta</i> (o)
<i>Agriades glandon aquilo</i> (o)	* <i>Xylomoia strix</i>
<i>Arytrura musculus</i>	Mantodea
* <i>Callimorpha (Euplagia, Panaxia) quadripunctaria</i> (o)	<i>Apteromantis aptera</i>
<i>Catopta thrips</i>	Odonata
<i>Chondrosoma fiduciarium</i>	<i>Coenagrion hylas</i> (o)
<i>Clossiana improba</i> (o)	<i>Coenagrion mercuriale</i> (o)
<i>Coenonympha oedippus</i>	<i>Coenagrion ornatum</i> (o)
<i>Colias myrmidone</i>	<i>Cordulegaster heros</i>
<i>Cucullia mixta</i>	<i>Cordulegaster trinacriae</i>
<i>Dioszeghyana schmidtii</i>	<i>Gomphus graslinii</i>
<i>Erannis ankeraria</i>	<i>Leucorrhinia pectoralis</i>
<i>Erebia calcaria</i>	<i>Lindenia tetraphylla</i>
<i>Erebia christi</i>	<i>Macromia splendens</i>
<i>Erebia medusa polaris</i> (o)	<i>Ophiogomphus cecilia</i>
<i>Eriogaster catax</i>	<i>Oxygastra curtisii</i>
	Orthoptera
	<i>Baetica ustulata</i>
	<i>Brachytrupes megacephalus</i>
	<i>Isophya costata</i>
	<i>Isophya harzi</i>

▼ **M4**

<i>Isophya stysi</i>	<i>Hygromia kovacsi</i>
<i>Myrmecophilus baronii</i>	<i>Idiomela (Helix) subplicata</i>
<i>Odontopodisma rubripes</i>	<i>Lampedusa imitatrix</i>
<i>Paracaloptenus caloptenoides</i>	* <i>Lampedusa melitensis</i>
<i>Pholidoptera transsylvanica</i>	<i>Leiostyla abbreviata</i>
<i>Stenobothrus (Stenobothrodes) eurasius</i>	<i>Leiostyla cassida</i>
ARACHNIDA	<i>Leiostyla corneocostata</i>
Pseudoscorpiones	<i>Leiostyla gibba</i>
<i>Anthrenochernes stellae (o)</i>	<i>Leiostyla lamellosa</i>
BLÖTDJUR	* <i>Paladilhia hungarica</i>
GASTROPODA	<i>Sadleriana pannonica</i>
<i>Anisus vorticulus</i>	<i>Theodoxus transversalis</i>
<i>Caseolus calculus</i>	<i>Vertigo angustior (o)</i>
<i>Caseolus commixta</i>	<i>Vertigo genesii (o)</i>
<i>Caseolus sphaerula</i>	<i>Vertigo geyeri (o)</i>
<i>Chilostoma banaticum</i>	<i>Vertigo moulinsiana (o)</i>
<i>Discula leacockiana</i>	BIVALVIA
<i>Discula tabellata</i>	Unionoida
<i>Discus guerinianus</i>	<i>Margaritifera durrovensis (Margaritifera margaritifera) (V)</i>
<i>Elona quimperiana</i>	<i>Margaritifera margaritifera (V)</i>
<i>Geomalacus maculosus</i>	<i>Unio crassus</i>
<i>Geomitra moniziana</i>	Dreissenidae
<i>Gibbula nivosa</i>	<i>Congerina kusceri</i>
* <i>Helicopsis striata austriaca (o)</i>	

b) **VÄXTER**

PTERIDOPHYTA	ISOETACEAE
ASPLENIACEAE	<i>Isoetes boryana</i> Durieu
<i>Asplenium jahandiezii</i> (Litard.) Rouy	<i>Isoetes malinverniana</i> Ces. & De Not.
<i>Asplenium adulterinum</i> Milde	MARSILEACEAE
BLECHNACEAE	<i>Marsilea batardae</i> Launert
<i>Woodwardia radicans</i> (L.) Sm.	<i>Marsilea quadrifolia</i> L.
DICKSONIACEAE	<i>Marsilea strigosa</i> Willd.
<i>Culcita macrocarpa</i> C. Presl	OPHIOGLOSSACEAE
DRYOPTERIDACEAE	<i>Botrychium simplex</i> Hitchc.
<i>Diplazium sibiricum</i> (Turcz. ex Kunze) Kurata	<i>Ophioglossum polyphyllum</i> A. Braun
* <i>Dryopteris corleyi</i> Fraser-Jenk.	GYMNOSPERMAE
<i>Dryopteris fragans</i> (L.) Schott	PINACEAE
HYMENOPHYLLACEAE	* <i>Abies nebrodensis</i> (Lojac.) Mattei
<i>Trichomanes speciosum</i> Willd.	ANGIOSPERMAE
	ALISMATAACEAE
	* <i>Alisma wahlenbergii</i> (Holmberg) Juz.

▼ M4*Caldesia parnassifolia* (L.) Parl.*Luronium natans* (L.) Raf.

AMARYLLIDACEAE

Leucojum nicaeense Ard.*Narcissus asturiensis* (Jordan) Pugsley*Narcissus calcicola* Mendonça*Narcissus cyclamineus* DC.*Narcissus fernandesii* G. Pedro*Narcissus humilis* (Cav.) Traub* *Narcissus nevadensis* Pugsley*Narcissus pseudonarcissus* L. subsp. *nobilis* (Haw.) A. Fernandes*Narcissus scaberulus* Henriq.*Narcissus triandrus* L. subsp. *capax* (Salisb.) D. A. Webb.*Narcissus viridiflorus* Schousboe

ASCLEPIADACEAE

Vincetoxicum pannonicum (Borhidi) Holub

BORAGINACEAE

* *Anchusa crispa* Viv.*Echium russicum* J.F.Gemlin* *Lithodora nitida* (H. Ern) R. Fernandes*Myosotis lusitanica* Schuster*Myosotis rehsteineri* Wartm.*Myosotis retusifolia* R. Afonso*Omphalodes kuzinskyanae* Willk.* *Omphalodes littoralis* Lehm.* *Onosma tornensis* Javorka*Solenanthus albanicus* (Degen & al.) Degen & Baldacci* *Symphytum cycladense* Pawl.

CAMPANULACEAE

Adenophora lilifolia (L.) Ledeb.*Asyneuma giganteum* (Boiss.) Bornm.* *Campanula bohémica* Hruby* *Campanula gelida* Kovanda*Campanula romanica* Sävul.* *Campanula sabatia* De Not.* *Campanula serrata* (Kit.) Hendrych*Campanula zoysii* Wulfen*Jasione crispa* (Pourret) Samp. subsp. *serpentina* Pinto da Silva*Jasione lusitanica* A. DC.

CARYOPHYLLACEAE

Arenaria ciliata L. subsp. *pseudofrigida* Ostenf. & O.C. Dahl*Arenaria humifusa* Wahlenberg* *Arenaria nevadensis* Boiss. & Reuter*Arenaria provincialis* Chater & Halliday* *Cerastium alsinifolium* Tausch *Cerastium dinaricum* G. Beck & Szysz.*Dianthus arenarius* L. subsp. *arenarius** *Dianthus arenarius* subsp. *bohemicus* (Novak) O. Schwarz*Dianthus cintranus* Boiss. & Reuter subsp. *cintranus* Boiss. & Reuter* *Dianthus diutinus* Kit.* *Dianthus lumnitzeri* Wiesb.*Dianthus marizii* (Samp.) Samp.* *Dianthus moravicus* Kovanda* *Dianthus nitidus* Waldst. et Kit.*Dianthus plumarius* subsp. *regis-stephani* (Rapcs.) Baksay*Dianthus rupicola* Biv.* *Gypsophila papillosa* P. Porta*Herniaria algarvica* Chaudhri* *Herniaria latifolia* Lapeyr. subsp. *litardierei* Gamis*Herniaria lusitanica* (Chaudhri) subsp. *berlingiana* Chaudhri*Herniaria maritima* Link* *Minuartia smejkalii* Dvorakova*Moehringia jankae* Griseb. ex Janka*Moehringia lateriflora* (L.) Fenzl.*Moehringia tommasinii* Marches.*Moehringia villosa* (Wulfen) Fenzl*Petrocoptis grandiflora* Rothm.*Petrocoptis montsiciana* O. Bolos & Rivas Mart.*Petrocoptis pseudoviscosa* Fernandez Casas*Silene furcata* Rafin. subsp. *angustiflora* (Rupr.) Walters* *Silene hicesiae* Brullo & Signorello*Silene hifacensis* Rouy ex Willk.* *Silene holzmanii* Heldr. ex Boiss.*Silene longicilia* (Brot.) Otth.

▼ M4

Silene mariana Pau

* *Silene orphanidis* Boiss

* *Silene rothmaleri* Pinto da Silva

* *Silene velutina* Pourret ex Loisel.

CHENOPODIACEAE

* *Bassia (Kochia) saxicola* (Guss.) A. J. Scott

* *Cremnophyton lanfrancoi* Brullo et Pavone

* *Salicornia veneta* Pignatti & Lausi

CISTACEAE

Cistus palhinhae Ingram

Halimium verticillatum (Brot.) Sennen

Helianthemum alypoides Losa & Rivas Goday

Helianthemum caput-felis Boiss.

* *Tuberaria major* (Willk.) Pinto da Silva & Rozeira

COMPOSITAE

* *Anthemis glaberrima* (Rech. f.) Greuter

Artemisia campestris L. subsp. *botnica* A.N. Lundström ex Kindb.

* *Artemisia granatensis* Boiss.

* *Artemisia laciniata* Willd.

Artemisia oelandica (Besser) Komaror

* *Artemisia pancicii* (Janka) Ronn.

* *Aster pyrenaicus* Desf. ex DC

* *Aster sorrentinii* (Tod) Lojac.

Carlina onopordifolia Besser

* *Carduus myriacanthus* Salzm. ex DC.

* *Centaurea alba* L. subsp. *heldreichii* (Halacsy) Dostal

* *Centaurea alba* L. subsp. *princeps* (Boiss. & Heldr.) Gugler

* *Centaurea akamantis* T. Georgiadis & G. Chatzikyriakou

* *Centaurea attica* Nyman subsp. *megarensis* (Halacsy & Hayek) Dostal

* *Centaurea balearica* J. D. Rodriguez

* *Centaurea borjae* Valdes-Berm. & Rivas Goday

* *Centaurea citricolor* Font Quer

Centaurea corymbosa Pourret

Centaurea gadorensis G. Blanca

* *Centaurea horrida* Badaro

Centaurea immanuelis-loewii Degen

Centaurea jankae Brandza

* *Centaurea kalambakensis* Freyn & Sint.

Centaurea kartschiana Scop.

* *Centaurea lactiflora* Halacsy

Centaurea micrantha Hoffmanns. & Link subsp. *herminii* (Rouy) Dostál

* *Centaurea niederi* Heldr.

* *Centaurea peucedanifolia* Boiss. & Orph.

* *Centaurea pinnata* Pau

Centaurea pontica Prodan & E. I. Nyárády

Centaurea pulvinata (G. Blanca) G. Blanca

Centaurea rothmalerana (Arènes) Dostál

Centaurea vicentina Mariz

Cirsium brachycephalum Juratzka

* *Crepis crocifolia* Boiss. & Heldr.

Crepis granatensis (Willk.) B. Blanca & M. Cueto

Crepis pusilla (Sommier) Merxmüller

Crepis tectorum L. subsp. *nigrescens*

Erigeron frigidus Boiss. ex DC.

* *Helichrysum melitense* (Pignatti) Brullo et al

Hymenostemma pseudanthesis (Kunze) Willd.

Hyoseris frutescens Brullo et Pavone

* *Jurinea cyanooides* (L.) Reichenb.

* *Jurinea fontqueri* Cuatrec.

* *Lamyropsis microcephala* (Moris) Dittrich & Greuter

Leontodon microcephalus (Boiss. ex DC.) Boiss.

Leontodon boryi Boiss.

* *Leontodon siculus* (Guss.) Finch & Sell

Leuzea longifolia Hoffmanns. & Link

Ligularia sibirica (L.) Cass.

* *Palaeocyanus crassifolius* (Bertoloni) Dostal

Santolina impressa Hoffmanns. & Link

Santolina semidentata Hoffmanns. & Link

Saussurea alpina subsp. *esthonica* (Baer ex Rupr) Kupffer

* *Senecio elodes* Boiss. ex DC.

Senecio jacobea L. subsp. *gotlandicus* (Neuman) Sterner

Senecio nevadensis Boiss. & Reuter

▼ M4

* *Serratula lycopifolia* (Vill.) A. Kern

Tephrosieris longifolia (Jacq.) Griseb et Schenk subsp. *moravica*

CONVOLVULACEAE

* *Convolvulus argyrothamnus* Greuter

* *Convolvulus fernandesii* Pinto da Silva & Teles

CRUCIFERAE

Alyssum pyrenaicum Lapeyr.

* *Arabis kennedyae* Meikle

Arabis sadina (Samp.) P. Cout.

Arabis scopoliana Boiss

* *Biscutella neustriaca* Bonnet

Biscutella vincentina (Samp.) Rothm.

Boleum asperum (Pers.) Desvaux

Brassica glabrescens Poldini

Brassica hilarionis Post

Brassica insularis Moris

* *Brassica macrocarpa* Guss.

Braya linearis Rouy

* *Cochlearia polonica* E. Fröhlich

* *Cochlearia tatrae* Borbas

* *Coincya rupestris* Rouy

* *Coronopus navasii* Pau

Crambe tataria Sebeok

* *Degenia velebitica* (Degen) Hayek

Diplotaxis ibicensis (Pau) Gómez-Campo

* *Diplotaxis siettiana* Maire

Diplotaxis vicentina (P. Cout.) Rothm.

Draba cacuminum Elis Ekman

Draba cinerea Adams

Draba doreri Heuffel.

Erucastrum palustre (Pirona) Vis.

* *Erysimum pienicum* (Zapal.) Pawl.

* *Iberis arbuscula* Runemark

Iberis procumbens Lange subsp. *microcarpa* Franco & Pinto da Silva

* *Jonopsidium acaule* (Desf.) Reichenb.

Jonopsidium savianum (Caruel) Ball ex Arcang.

Rhynchosinapis erucastrum (L.) Dandy ex Clapham subsp. *cintrana* (Coutinho) Franco & P. Silva (*Coincya cintrana* (P. Cout.) Pinto da Silva)

Sisymbrium cavanillesianum Valdés & Castro-viejo

Sisymbrium supinum L.

Thlaspi jankae A. Kern.

CYPERACEAE

Carex holostoma Drejer

* *Carex panormitana* Guss.

Eleocharis carniolica Koch

DIOSCOREACEAE

* *Borderea chouardii* (Gaussen) Heslot

DROSERACEAE

Aldrovanda vesiculosa L.

ELATINACEAE

Elatine gussonei (Sommier) Brullo et al

ERICACEAE

Rhododendron luteum Sweet

EUPHORBIACEAE

* *Euphorbia margalidiana* Kuhbier & Lewejohann

Euphorbia transtagana Boiss.

GENTIANACEAE

* *Centaurium rigualii* Esteve

* *Centaurium somedanum* Lainz

Gentiana ligustica R. de Vilm. & Chopinet

Gentianella anglica (Pugsley) E. F. Warburg

* *Gentianella bohemica* Skalicky

GERANIACEAE

* *Erodium astragaloides* Boiss. & Reuter

Erodium paularense Fernández-González & Izco

* *Erodium rupicola* Boiss.

GLOBULARIACEAE

* *Globularia stygia* Orph. ex Boiss.

GRAMINEAE

Arctagrostis latifolia (R. Br.) Griseb.

Arctophila fulva (Trin.) N. J. Anderson

Avenula hackelii (Henriq.) Holub

Bromus grossus Desf. ex DC.

Calamagrostis chalybaea (Laest.) Fries

Cinna latifolia (Trev.) Griseb.

Coleanthus subtilis (Tratt.) Seidl

Festuca brigantina (Markgr.-Dannenb.) Markgr.-Dannenb.

▼M4

- Festuca duriotagana* Franco & R. Afonso
- Festuca elegans* Boiss.
- Festuca henriquesii* Hack.
- Festuca summilusitana* Franco & R. Afonso
- Gaudinia hispanica* Stace & Tutin
- Holcus setiglumis* Boiss. & Reuter subsp. *duriensis* Pinto da Silva
- Micropyropsis tuberosa* Romero - Zarco & Cabezudo
- Poa granitica* Br.-Bl. subsp. *disparilis* (E. I. Nyárády) E. I. Nyárády
- * *Poa riphaea* (Ascher et Graebner) Fritsch
- Pseudarrhenatherum pallens* (Link) J. Holub
- Puccinellia phryganodes* (Trin.) Scribner + Merr.
- Puccinellia pungens* (Pau) Paunero
- * *Stipa austroitalica* Martinovsky
- * *Stipa bavarica* Martinovsky & H. Scholz
- Stipa danubialis* Dihoru & Roman
- * *Stipa styriaca* Martinovsky
- * *Stipa veneta* Moraldo
- * *Stipa zalesskii* Wilensky
- Trisetum subalpestre* (Hartman) Neuman
- GROSSULARIACEAE
- * *Ribes sardoum* Martelli
- HIPPURIDACEAE
- Hippuris tetraphylla* L. Fil.
- HYPERICACEAE
- * *Hypericum aciferum* (Greuter) N.K.B. Robson
- IRIDACEAE
- Crocus cyprius* Boiss. et Kotschy
- Crocus hartmannianus* Holmboe
- Gladiolus palustris* Gaud.
- Iris aphylla* L. subsp. *hungarica* Hegi
- Iris humilis* Georgi subsp. *arenaria* (Waldst. et Kit.) A. et D. Löve
- JUNCACEAE
- Juncus valvatus* Link
- Luzula arctica* Blytt
- LABIATAE
- Dracocephalum austriacum* L.
- * *Micromeria taygetea* P. H. Davis
- Nepeta dirphyha* (Boiss.) Heldr. ex Halacsy
- * *Nepeta sphaciotica* P. H. Davis
- Origanum dictamnus* L.
- Phlomis brevibracteata* Turril
- Phlomis cypria* Post
- Salvia veneris* Hedge
- Sideritis cypria* Post
- Sideritis incana* subsp. *glauca* (Cav.) Malagariga
- Sideritis javalambrensis* Pau
- Sideritis serrata* Cav. ex Lag.
- Teucrium lepicephalum* Pau
- Teucrium turredanum* Losa & Rivas Goday
- * *Thymus camphoratus* Hoffmanns. & Link
- Thymus carnosus* Boiss.
- * *Thymus lotocephalus* G. López & R. Morales (*Thymus cephalotos* L.)
- LEGUMINOSAE
- Anthyllis hystrix* Cardona, Contandr. & E. Sierra
- * *Astragalus algarbiensis* Coss. ex Bunge
- * *Astragalus aquilanus* Anzalone
- Astragalus centralpinus* Braun-Blanquet
- * *Astragalus macrocarpus* DC. subsp. *lefkaensis*
- * *Astragalus maritimus* Moris
- Astragalus peterfii* Jáv.
- Astragalus tremolsianus* Pau
- * *Astragalus verrucosus* Moris
- * *Cytisus aeolicus* Guss. ex Lindl.
- Genista dorycnifolia* Font Quer
- Genista holopetala* (Fleischm. ex Koch) Baldacci
- Melilotus segetalis* (Brot.) Ser. subsp. *fallax* Franco
- * *Ononis hackelii* Lange
- Trifolium saxatile* All.
- * *Vicia bifoliolata* J.D. Rodríguez
- LENTIBULARIACEAE
- * *Pinguicula crystallina* Sm.
- Pinguicula nevadensis* (Lindb.) Casper
- LILIACEAE
- Allium grosii* Font Quer

▼M4

- * *Androcymbium rechingeri* Greuter
- * *Asphodelus bento-rainhae* P. Silva
- * *Chionodoxa lochia* Meikle in Kew Bull.
- Colchicum arenarium* Waldst. et Kit.
- Hyacinthoides vicentina* (Hoffmans. & Link) Rothm.
- * *Muscari gussonei* (Parl.) Tod.
- Scilla litardierei* Breist.
- * *Scilla morrisii* Meikle
- Tulipa cypria* Stapf
- Tulipa hungarica* Borbas
- LINACEAE
- * *Linum dolomiticum* Borbas
- * *Linum muelleri* Moris (*Linum maritimum muelleri*)
- LYTHRACEAE
- * *Lythrum flexuosum* Lag.
- MALVACEAE
- Kosteletzkya pentacarpos* (L.) Ledeb.
- NAJADACEAE
- Najas flexilis* (Willd.) Rostk. & W.L. Schmidt
- Najas tenuissima* (A. Braun) Magnus
- OLEACEAE
- Syringa josikaea* Jacq. Fil. ex Reichenb.
- ORCHIDACEAE
- Anacamptis urvilleana* Sommier et Caruana Gatto
- Calypso bulbosa* L.
- * *Cephalanthera cucullata* Boiss. & Heldr.
- Cypripedium calceolus* L.
- Dactylorhiza kalopissii* E. Nelson
- Gymnigritella runei* Teppner & Klein
- Himantoglossum adriaticum* Baumann
- Himantoglossum caprinum* (Bieb.) V. Koch
- Liparis loeselii* (L.) Rich.
- * *Ophrys kotschyi* H. Fleischm. et Soo
- * *Ophrys lunulata* Parl.
- Ophrys melitensis* (Salkowski) J. et P. Devillers-Terschuren
- Platanthera obtusata* (Pursh) subsp. *oligantha* (Turez.) Hulten
- OROBANCHACEAE
- Orobanche densiflora* Salzm. ex Reut.
- PAEONIACEAE
- Paeonia cambessedesii* (Willk.) Willk.
- Paeonia clusii* F.C. Stern subsp. *rhodia* (Stearn) Tzanoudakis
- Paeonia officinalis* L. subsp. *banatica* (Rachel) Soo
- Paeonia parnassica* Tzanoudakis
- PALMAE
- Phoenix theophrasti* Greuter
- PAPAVERACEAE
- Corydalis gotlandica* Lidén
- Papaver laestadianum* (Nordh.) Nordh.
- Papaver radicum* Rottb. subsp. *hyperboreum* Nordh.
- PLANTAGINACEAE
- Plantago algarbiensis* Sampaio (*Plantago bracteosa* (Willk.) G. Sampaio)
- Plantago almogravensis* Franco
- PLUMBAGINACEAE
- Armeria berlengensis* Daveau
- * *Armeria helodes* Martini & Pold
- Armeria neglecta* Girard
- Armeria pseudarmeria* (Murray) Mansfeld
- * *Armeria rouyana* Daveau
- Armeria soleirolii* (Duby) Godron
- Armeria velutina* Welw. ex Boiss. & Reuter
- Limonium dodartii* (Girard) O. Kuntze subsp. *lusitanicum* (Daveau) Franco
- * *Limonium insulare* (Beg. & Landi) Arrig. & Diana
- Limonium lanceolatum* (Hoffmans. & Link) Franco
- Limonium multiflorum* Erben
- * *Limonium pseudolaetum* Arrig. & Diana
- * *Limonium strictissimum* (Salzmann) Arrig.
- POLYGONACEAE
- Persicaria foliosa* (H. Lindb.) Kitag.
- Polygonum praelongum* Coode & Cullen
- Rumex rupestris* Le Gall
- PRIMULACEAE
- Androsace mathildae* Levier

▼ M4

Androsace pyrenaica Lam.

* *Cyclamen fatrense* Halda et Sojak

* *Primula apennina* Widmer

Primula carniolica Jacq.

Primula nutans Georgi

Primula palinuri Petagna

Primula scandinavica Bruun

Soldanella villosa Darracq.

RANUNCULACEAE

* *Aconitum corsicum* Gay (*Aconitum napellus* subsp. *corsicum*)

Aconitum firmum (Reichenb.) Neilr subsp. *moravicum* Skalicky

Adonis distorta Ten.

Aquilegia bertolonii Schott

Aquilegia kitaibelii Schott

* *Aquilegia pyrenaica* D.C. subsp. *cazorlensis* (Heywood) Galiano

* *Consolida samia* P.H. Davis

* *Delphinium caseyi* B.L. Burt

Pulsatilla grandis Wenderoth

Pulsatilla patens (L.) Miller

* *Pulsatilla pratensis* (L.) Miller subsp. *hungarica* Soo

* *Pulsatilla slavica* G. Reuss.

* *Pulsatilla subslavica* Futak ex Golia-sova

Pulsatilla vulgaris Hill. subsp. *gotlandica* (Johanss.) Zaemelis & Paegle

Ranunculus kykkoensis Meikle

Ranunculus lapponicus L.

* *Ranunculus weyleri* Mares

RESEDACEAE

* *Reseda decursiva* Forssk.

ROSACEAE

Agrimonia pilosa Ledebour

Potentilla delphinensis Gren. & Godron

Potentilla emilii-popii Nyárády

* *Pyrus magyarica* Terpo

Sorbus teodorii Liljefors

RUBIACEAE

Galium cracoviense Ehrend.

* *Galium litorale* Guss.

Galium moldavicum (Dobrescu) Franco

* *Galium sudeticum* Tausch

* *Galium viridiflorum* Boiss. & Reuter

SALICACEAE

Salix salvifolia Brot. subsp. *australis* Franco

SANTALACEAE

Thesium ebracteatum Hayne

SAXIFRAGACEAE

Saxifraga berica (Beguinet) D.A. Webb

Saxifraga florulenta Moretti

Saxifraga hirculus L.

Saxifraga osloënsis Knaben

Saxifraga tombeanensis Boiss. ex Engl.

SCROPHULARIACEAE

Antirrhinum charidemi Lange

Chaenorrhinum serpyllifolium (Lange) Lange subsp. *lusitanicum* R. Fernandes

* *Euphrasia genargentea* (Feoli) Diana

Euphrasia marchesettii Wettst. ex Marches.

Linaria algarviana Chav.

Linaria coutinhoi Valdés

Linaria loeselii Schweigger

* *Linaria ficalhoana* Rouy

Linaria flava (Poiret) Desf.

* *Linaria hellenica* Turrill

Linaria pseudolaxiflora Lojacono

* *Linaria ricardoi* Cout.

Linaria tonzigii Lona

* *Linaria tursica* B. Valdés & Cabezudo

Odontites granatensis Boiss.

* *Pedicularis sudetica* Willd.

Rhinanthus oesilensis (Ronniger & Saarsoo) Vassilcz

Tozzia carpathica Wol.

Verbascum litigiosum Samp.

Veronica micrantha Hoffmanns. & Link

* *Veronica oetaea* L.-A. Gustavsson

SOLANACEAE

* *Atropa baetica* Willk.

THYMELAEACEAE

* *Daphne arbuscula* Celak

▼ M4*Daphne petraea* Leybold* *Daphne rodriguezii* Texidor

ULMACEAE

Zelkova abelicea (Lam.) Boiss.

UMBELLIFERAE

* *Angelica heterocarpa* Lloyd*Angelica palustris* (Besser) Hoffm.* *Apium bermejoi* Llorens*Apium repens* (Jacq.) Lag.*Athamanta cortiana* Ferrarini* *Bupleurum capillare* Boiss. & Heldr.* *Bupleurum kakiskalae* Greuter*Eryngium alpinum* L.* *Eryngium viviparum* Gay* *Ferula sadleriana* Lebed.*Hladnikia pastinacifolia* Reichenb.* *Laserpitium longiradium* Boiss.* *Naufraga balearica* Constans & Cannon* *Oenanthe conioides* Lange*Petagnia saniculifolia* Guss.*Rouya polygama* (Desf.) Coincy* *Seseli intricatum* Boiss.*Seseli leucospermum* Waldst. et Kit*Thorella verticillatinundata* (Thore) Briq.

VALERIANACEAE

Centranthus trinervis (Viv.) Beguinot

VIOLACEAE

Viola delphinantha Boiss.* *Viola hispida* Lam.*Viola jaubertiana* Mares & Vigineix*Viola rupestris* F.W. Schmidt subsp. *relicta*
Jalas

LÄGRE VÄXTER

BRYOPHYTA

Bruchia vogesiaca Schwaegr. (o)*Bryhnia novae-angliae* (Sull & Lesq.)
Grout (o)* *Bryoerythrophyllum campylocarpum*
(C. Müll.) Crum. (*Bryoerythrophyllum*
machadoanum (Sergio) M. O. Hill) (o)*Buxbaumia viridis* (Moug.) Moug. &
Nestl. (o)*Cephalozia macounii* (Aust.) Aust. (o)*Cynodontium suecicum* (H. Arn. & C.
Jens.) I. Hag. (o)*Dichelyma capillaceum* (Dicks) Myr. (o)*Dicranum viride* (Sull. & Lesq.) Lindb.
(o)*Distichophyllum carinatum* Dix. & Nich.
(o)*Drepanocladus (Hamatocaulis) vernico-*
sus (Mitt.) Warnst. (o)*Encalypta mutica* (I. Hagen) (o)*Hamatocaulis lapponicus* (Norrh.) Hede-
näs (o)*Herzogiella turfacea* (Lindb.) I. Wats. (o)*Hygrohypnum montanum* (Lindb.) Broth. (o)*Jungermannia handelii* (Schiffn.) Amak. (o)*Mannia triandra* (Scop.) Grolle (o)* *Marsupella profunda* Lindb. (o)*Meesia longiseta* Hedw. (o)*Nothothylas orbicularis* (Schwein.) Sull. (o)*Ochyraea tatrensis* Vana (o)*Orthothecium lapponicum* (Schimp.) C. Hartm.
(o)*Orthotrichum rogeri* Brid. (o)*Petalophyllum ralfsii* (Wils.) Nees & Gott. (o)*Plagiomnium drummondii* (Bruch & Schimp.)
T. Kop. (o)*Riccia breidleri* Jur. (o)*Riella helicophylla* (Bory & Mont.) Mont. (o)*Scapania massolongi* (K. Müll.) K. Müll. (o)*Sphagnum pylaisii* Brid. (o)*Tayloria rudolphiana* (Garov) B. & S. (o)*Tortella rigens* (N. Alberts) (o)

MAKARONESISKA ARTER

PTERIDOPHYTA

HYMENOPHYLLACEAE

Hymenophyllum maderensis Gibby &
Lovis

DRYOPTERIDACEAE

* *Polystichum drepanum* (Sw.) C. Presl.

ISOETACEAE

Isoetes azorica Durieu & Paiva ex Milde

▼M4

MARSILEACEAE

* *Marsilea azorica* Launert & Paiva

ANGIOSPERMAE

ASCLEPIADACEAE

Caralluma burchardii N. E. Brown

* *Ceropegia chrysantha* Svent.

BORAGINACEAE

Echium candicans L. fil.

* *Echium gentianoides* Webb & Coincy

Myosotis azorica H. C. Watson

Myosotis maritima Hochst. in Seub.

CAMPANULACEAE

* *Azorina vidalii* (H. C. Watson) Feer

Musschia aurea (L. f.) DC.

* *Musschia wollastonii* Lowe

CAPRIFOLIACEAE

* *Sambucus palmensis* Link

CARYOPHYLLACEAE

Spergularia azorica (Kindb.) Lebel

CELASTRACEAE

Maytenus umbellata (R. Br.) Mabb.

CHENOPODIACEAE

Beta patula Ait.

CISTACEAE

Cistus chinamadensis Banares & Romero

* *Helianthemum bystropogophyllum* Svent.

COMPOSITAE

Andryala crithmifolia Ait.

* *Argyranthemum lidii* Humphries

Argyranthemum thalassophyllum (Svent.) Hump.

Argyranthemum winterii (Svent.) Humphries

* *Atractylis arbuscula* Svent. & Michaelis

Atractylis preauxiana Schultz.

Calendula maderensis DC.

Cheirolophus duranii (Burchard) Holub

Cheirolophus ghomerytus (Svent.) Holub

Cheirolophus junonianus (Svent.) Holub

Cheirolophus massonianus (Lowe) Hansen & Sund.

Cirsium latifolium Lowe

Helichrysum gossypinum Webb

Helichrysum monogynum Burt & Sund.

Hypochoeris oligocephala (Svent. & Bramw.) Lack

* *Lactuca watsoniana* Trel.

* *Onopordum nogalesii* Svent.

* *Onopordum carduelinum* Bolle

* *Pericallis hadrosoma* (Svent.) B. Nord.

Phagnalon benettii Lowe

Stemmacantha cynaroides (Chr. Son. in Buch) Ditt

Sventenia bupleuroides Font Quer

* *Tanacetum ptarmiciflorum* Webb & Berth

CONVOLVULACEAE

* *Convolvulus caput-medusae* Lowe

* *Convolvulus lopez-socasii* Svent.

* *Convolvulus massonii* A. Dietr.

CRASSULACEAE

Aeonium gomeraense Praeger

Aeonium saundersii Bolle

Aichryson dumosum (Lowe) Praeg.

Monanthes wildpretii Banares & Scholz

Sedum brissemoretii Raymond-Hamet

CRUCIFERAE

* *Crambe arborea* Webb ex Christ

Crambe laevigata DC. ex Christ

* *Crambe sventenii* R. Petters ex Bramwell & Sund.

* *Parolinia schizogynoides* Svent.

Sinapidendron rupestre (Ait.) Lowe

CYPERACEAE

Carex malato-belizii Raymond

DIPSACACEAE

Scabiosa nitens Roemer & J. A. Schultes

ERICACEAE

Erica scoparia L. subsp. *azorica* (Hochst.) D. A. Webb

EUPHORBIACEAE

* *Euphorbia handiensis* Burchard

Euphorbia lambii Svent.

Euphorbia stygiana H. C. Watson

GERANIACEAE

* *Geranium maderense* P. F. Yeo

GRAMINEAE

Deschampsia maderensis (Haeck. & Born.) Buschm.

Phalaris maderensis (Menezes) Menezes

▼ M4

GLOBULARIACEAE

- * *Globularia ascanii* D. Bramwell & Kunkel
- * *Globularia sarcophylla* Svent.

LABIATAE

- * *Sideritis cystosiphon* Svent.
- * *Sideritis discolor* (Webb ex de Noe) Bolle
- Sideritis infernalis* Bolle
- Sideritis marmorea* Bolle
- Teucrium abutiloides* L'Hér.
- Teucrium betonicum* L'Hér.

LEGUMINOSAE

- * *Anagyris latifolia* Brouss. ex. Willd.
- Anthyllis lemanniana* Lowe
- * *Dorycnium spectabile* Webb & Berthel
- * *Lotus azoricus* P. W. Ball
- Lotus callis-viridis* D. Bramwell & D. H. Davis
- * *Lotus kunkelii* (E. Chueca) D. Bramwell & al.
- * *Teline rosmarinifolia* Webb & Berthel.
- * *Teline salsoloides* Arco & Acebes.
- Vicia dennesiana* H. C. Watson

LILIACEAE

- * *Androcymbium psammophilum* Svent.
- Scilla maderensis* Menezes
- Semele maderensis* Costa

LORANTHACEAE

- Arceuthobium azoricum* Wiens & Hawksw.

MYRICACEAE

- * *Myrica rivas-martinezii* Santos.

OLEACEAE

- Jasminum azoricum* L.
- Picconia azorica* (Tutin) Knobl.

ORCHIDACEAE

- Goodyera macrophylla* Lowe

PITTOSPORACEAE

- * *Pittosporum coriaceum* Dryand. ex. Ait.

PLANTAGINACEAE

- Plantago malato-belizii* Lawalree

PLUMBAGINACEAE

- * *Limonium arborescens* (Brouss.) Kuntze
- Limonium dendroides* Svent.

- * *Limonium spectabile* (Svent.) Kunkel & Sunding

- * *Limonium sventenii* Santos & Fernández Galván

POLYGONACEAE

- Rumex azoricus* Rech. fil.

RHAMNACEAE

- Frangula azorica* Tutin

ROSACEAE

- * *Bencomia brachystachya* Svent.
- Bencomia sphaerocarpa* Svent.
- * *Chamaemeles coriacea* Lindl.
- Dendriopoterium pulidoi* Svent.
- Marcetella maderensis* (Born.) Svent.
- Prunus lusitanica* L. subsp. *azorica* (Mouillef.) Franco
- Sorbus maderensis* (Lowe) Dode

SANTALACEAE

- Kunkeliella subsucculenta* Kammer

SCROPHULARIACEAE

- * *Euphrasia azorica* H.C. Watson
- Euphrasia grandiflora* Hochst. in Seub.
- * *Isoplexis chalcantha* Svent. & O'Shanahan
- Isoplexis isabelliana* (Webb & Berthel.) Masferrer

- Odontites holliana* (Lowe) Benth.

- Sibthorpia peregrina* L.

SOLANACEAE

- * *Solanum lidii* Sunding

UMBELLIFERAE

- Ammi trifoliatum* (H. C. Watson) Trelease
- Bupleurum handiense* (Bolle) Kunkel
- Chaerophyllum azoricum* Trelease
- Ferula latipinna* Santos
- Melanoselinum decipiens* (Schrader & Wendl.) Hoffm.
- Monizia edulis* Lowe

▼ M4

Oenanthe divaricata (R. Br.) Mabb.

VIOLACEAE

Sanicula azorica Guthnick ex Seub.

Viola paradoxa Lowe

LÄGRE VÄXTER

BRYOPHYTA

* *Echinodium spinosum* (Mitt.) Jur. (o)

* *Thamnobryum fernandesii* Sergio (o).

▼B*BILAGA 3***KRITERIER FÖR VAL AV OMRÅDEN SOM KAN UTSES TILL OMRÅDEN AV GEMENSKAPSINTRESSE OCH TILL SÄRSKILDA BEVARANDEOMRÅDEN**

ETAPP 1: **Bedömning på nationell nivå av områdenas relativa betydelse för varje livsmiljötyp i bilaga 1 och varje art i bilaga 2 (inbegripet prioriterade livsmiljötyper och prioriterade arter)**

A. *Kriterier för bedömning av området med avseende på en given livsmiljötyp i bilaga 1*

- a) Livsmiljötypens representativitet på området.
- b) Andel av området som är täckt av livsmiljötypen i förhållande till den totala yta inom det nationella territoriet som är täckt av livsmiljötypen.
- c) Grad av bevarande och möjlighet till återställande av den berörda livsmiljötypens struktur och funktioner.
- d) Global bedömning av områdets betydelse för bevarandet av den berörda livsmiljötypen.

B. *Kriterier för bedömning av området med avseende på en given art i bilaga 2*

- a) Storlek och täthet hos den population av arten som finns på området i förhållande till de populationer som finns inom det nationella territoriet.
- b) Grad av bevarande och möjlighet till återställande av de habitat som är viktiga för den berörda arten.
- c) Grad av isolering hos den population som finns på området i förhållande till artens naturliga utbredningsområde.
- d) Global bedömning av områdets betydelse för bevarandet av den berörda arten.

C. På grundval av dessa kriterier skall medlemsstaterna klassificera de områden som de på den nationella listan föreslår skall kunna utses till områden av gemenskapsintresse efter deras relativa betydelse för bevarandet av varje livsmiljötyp i bilaga 1 eller varje art i bilaga 2.

D. Denna lista skall visa de områden där det finns sådana prioriterade livsmiljötyper och prioriterade arter som valts ut av medlemsstaterna på grundval av kriterierna i A och B ovan.

ETAPP 2: **Bedömning av gemenskapsintresset hos de områden som finns upptagna på de nationella listorna**

1. Alla områden som i etapp 1 utsetts av medlemsstaterna där det finns prioriterade livsmiljötyper eller prioriterade arter skall betraktas som områden av gemenskapsintresse.

▼B

2. Vid bedömningen av gemenskapsintresset hos övriga områden på medlemsstaternas listor, dvs. om de bidrar till att upprätthålla eller återställa en gynnsam bevarandestatus hos en livsmiljö i bilaga 1 eller en art i bilaga 2 eller till att göra Natura 2000 sammanhängande, skall hänsyn tas till följande kriterier:
 - a) Områdets relativa betydelse på nationell nivå.
 - b) Områdets geografiska läge i förhållande till flyttningssvågar för arter i bilaga 2 samt det eventuella faktum att området ingår i ett sammanhängande ekosystem som ligger på båda sidorna av en eller flera av gemenskapens inre gränser.
 - c) Områdets totala yta.
 - d) Antalet livsmiljötyper i bilaga 1 och arter i bilaga 2 som finns på området.
 - e) Områdets totala ekologiska betydelse för de berörda biogeografiska regionerna eller för hela det område som avses i artikel 2, både vad gäller den karakteristiska eller unika aspekten hos elementen i området och det sätt på vilket elementen hänger samman.

▼ **M4***BILAGA IV***DJUR- OCH VÄXTARTER AV GEMENSKAPSINTRESSE SOM KRÄVER STRIKT SKYDD**

Arterna i denna bilaga är upptagna

— med angivande av artens eller underartens namn, eller

— såsom tillhörande en högre indelning eller angiven del därav.

Förkortningen ”spp.” efter namnet på en familj eller ett släkte betecknar alla arter som tillhör den familjen eller det släktet.

a) **DJUR***RYGGGRADSDJUR*

DÄGGDJUR	Microtidae
INSECTIVORA	<i>Dinaromys bogdanovi</i>
Erinaceidae	<i>Microtus cabreræ</i>
<i>Erinaceus algirus</i>	<i>Microtus oeconomus arenicola</i>
Soricidae	<i>Microtus oeconomus mehelyi</i>
<i>Crocidura canariensis</i>	<i>Microtus tatricus</i>
<i>Crocidura sicula</i>	Zapodidae
Talpidae	<i>Sicista betulina</i>
<i>Galemys pyrenaicus</i>	<i>Sicista subtilis</i>
MICROCHIROPTERA	Hystricidae
Alla arter	<i>Hystrix cristata</i>
MEGACHIROPTERA	CARNIVORA
Pteropodidae	Canidae
<i>Rousettus aegyptiacus</i>	<i>Alopex lagopus</i>
RODENTIA	<i>Canis lupus</i> (utom de grekiska populationerna norr om 39:e breddgraden, de estniska populationerna, de spanska populationerna norr om Duero, de bulgariska, lettiska, litauiska, polska och slovakiska populationerna samt de finska populationerna inom renskötselområden enligt 2 § i Finlands lag nr 848/90 av den 14 september 1990 om renskötsel)
Gliridae	Ursidae
Samtliga arter utom <i>Glis glis</i> och <i>Eliomys quercinus</i>	<i>Ursus arctos</i>
Sciuridae	Mustelidae
<i>Marmota marmota latirostris</i>	<i>Lutra lutra</i>
<i>Pteromys volans (Sciuropterus ruscicus)</i>	<i>Mustela eversmanii</i>
<i>Spermophilus citellus (Citellus citellus)</i>	<i>Mustela lutreola</i>
<i>Spermophilus suslicus (Citellus suslicus)</i>	<i>Vormela peregusna</i>
<i>Sciurus anomalus</i>	Felidae
Castoridae	<i>Felis silvestris</i>
<i>Castor fiber</i> (utom de estniska, lettiska, litauiska, polska, finska och svenska populationerna)	<i>Lynx lynx</i> (utom den estniska populationen)
Cricetidae	<i>Lynx pardinus</i>
<i>Cricetus cricetus</i> (utom de ungerska populationerna)	
<i>Mesocricetus newtoni</i>	

▼ **M4**

Phocidae	<i>Dalmatolacerta oxycephala</i>
<i>Monachus monachus</i>	<i>Dinarolacerta mosorensis</i>
<i>Phoca hispida saimensis</i>	<i>Gallotia atlantica</i>
ARTIODACTYLA	<i>Gallotia galloti</i>
Cervidae	<i>Gallotia galloti insulanagae</i>
<i>Cervus elaphus corsicanus</i>	<i>Gallotia simonyi</i>
Bovidae	<i>Gallotia stehlini</i>
<i>Bison bonasus</i>	<i>Lacerta agilis</i>
<i>Capra aegagrus</i> (naturliga populationer)	<i>Lacerta bedriagae</i>
<i>Capra pyrenaica pyrenaica</i>	<i>Lacerta bonnali (Lacerta monticola)</i>
<i>Ovis gmelini musimon (Ovis ammon musimon)</i> (naturliga populationer – Korsika och Sardinien)	<i>Lacerta monticola</i>
<i>Ovis orientalis ophion (Ovis gmelini ophion)</i>	<i>Lacerta danfordi</i>
<i>Rupicapra pyrenaica ornata (Rupicapra rupicapra ornata)</i>	<i>Lacerta dugesi</i>
<i>Rupicapra rupicapra balcanica</i>	<i>Lacerta graeca</i>
<i>Rupicapra rupicapra tatica</i>	<i>Lacerta horvathi</i>
CETACEA	<i>Lacerta schreiberi</i>
Alla arter	<i>Lacerta trilineata</i>
REPTILER	<i>Lacerta viridis</i>
TESTUDINATA	<i>Lacerta vivipara pannonica</i>
Testudinidae	<i>Ophisops elegans</i>
<i>Testudo graeca</i>	<i>Podarcis erhardii</i>
<i>Testudo hermanni</i>	<i>Podarcis filfolensis</i>
<i>Testudo marginata</i>	<i>Podarcis hispanica atrata</i>
Cheloniidae	<i>Podarcis lilfordi</i>
<i>Caretta caretta</i>	<i>Podarcis melisellensis</i>
<i>Testudinata</i>	<i>Podarcis milensis</i>
<i>Lepidochelys kempii</i>	<i>Podarcis muralis</i>
<i>Eretmochelys imbricata</i>	<i>Podarcis peloponnesiaca</i>
Derموchelyidae	<i>Podarcis pityusensis</i>
<i>Dermochelys coriacea</i>	<i>Podarcis sicula</i>
	<i>Podarcis taurica</i>
	<i>Podarcis tiliguerta</i>
	<i>Podarcis wagleriana</i>
	Scincidae
	<i>Ablepharus kitaibelii</i>
	<i>Chalcides bedriagai</i>
	<i>Chalcides ocellatus</i>
	<i>Chalcides sexlineatus</i>
	<i>Chalcides simonyi (Chalcides occidentalis)</i>
	<i>Chalcides viridianus</i>
	<i>Ophiomorus punctatissimus</i>
	Gekkonidae
	<i>Cyrtopodion kotschy</i>
	<i>Phyllodactylus europaeus</i>
SAURIA	
Lacertidae	
<i>Algyroides fitzingeri</i>	
<i>Algyroides marchi</i>	
<i>Algyroides moreoticus</i>	
<i>Algyroides nigropunctatus</i>	

▼ **M4**

	<i>Tarentola angustimentalis</i>	<i>Euproctus asper</i>
	<i>Tarentola boettgeri</i>	<i>Euproctus montanus</i>
	<i>Tarentola delalandii</i>	<i>Euproctus platycephalus</i>
	<i>Tarentola gomerensis</i>	<i>Mertensiella luschani (Salamandra luschani)</i>
Agamer		<i>Salamandra atra</i>
	<i>Stellio stellio</i>	<i>Salamandra aurorae</i>
Chamaeleontidae		<i>Salamandra lanzai</i>
	<i>Chamaeleo chamaeleon</i>	<i>Salamandrina terdigitata</i>
Anguidae		<i>Triturus carnifex (Triturus cristatus carnifex)</i>
	<i>Ophisaurus apodus</i>	<i>Triturus cristatus (Triturus cristatus cristatus)</i>
OPHIDIA		<i>Triturus italicus</i>
Colubridae		<i>Triturus karelinii (Triturus cristatus karelinii)</i>
	<i>Coluber caspius</i>	<i>Triturus marmoratus</i>
	<i>Coluber cypriensis</i>	<i>Triturus montandoni</i>
	<i>Coluber hippocrepis</i>	<i>Triturus vulgaris ampelensis</i>
	<i>Coluber jugularis</i>	Proteidae
	<i>Coluber laurenti</i>	<i>Proteus anguinus</i>
	<i>Coluber najadum</i>	Plethodontidae
	<i>Coluber nummifer</i>	<i>Hydromantes (Speleomantes) ambrosii</i>
	<i>Coluber viridiflavus</i>	<i>Hydromantes (Speleomantes) flavus</i>
	<i>Coronella austriaca</i>	<i>Hydromantes (Speleomantes) genei</i>
	<i>Eirenis modesta</i>	<i>Hydromantes (Speleomantes) imperialis</i>
	<i>Elaphe longissima</i>	<i>Hydromantes (Speleomantes) strinatii (Hydromantes (Speleomantes) italicus)</i>
	<i>Elaphe quatuorlineata</i>	<i>Hydromantes (Speleomantes) supramontis</i>
	<i>Elaphe situla</i>	ANURA
	<i>Natrix natrix cetti</i>	Discoglossidae
	<i>Natrix natrix corsa</i>	<i>Alytes cisternasii</i>
	<i>Natrix natrix cypriaca</i>	<i>Alytes muletensis</i>
	<i>Natrix tessellata</i>	<i>Alytes obstetricans</i>
	<i>Telescopus falax</i>	<i>Bombina bombina</i>
Viperidae		<i>Bombina variegata</i>
	<i>Vipera ammodytes</i>	<i>Discoglossus galganoi (inklusive Discoglossus "jeanneae")</i>
	<i>Macrovipera schweizeri (Vipera lebetina schweizeri)</i>	<i>Discoglossus montalentii</i>
	<i>Vipera seoanni (utom de spanska populationerna)</i>	<i>Discoglossus pictus</i>
	<i>Vipera ursinii</i>	<i>Discoglossus sardus</i>
	<i>Vipera xanthina</i>	Ranidae
Boidae		<i>Rana arvalis</i>
	<i>Eryx jaculus</i>	<i>Rana dalmatina</i>
GRODDJUR		<i>Rana graeca</i>
CAUDATA		<i>Rana iberica</i>
Salamandridae		<i>Rana italica</i>
	<i>Chioglossa lusitanica</i>	<i>Rana latastei</i>

▼ **M4**

<i>Rana lessonae</i>	SALMONIFORMES
Pelobatidae	Coregonidae
<i>Pelobates cultripes</i>	<i>Coregonus oxyrhynchus</i> (anadroma populationer i vissa delar av Nordsjön, utom de finska populationerna)
<i>Pelobates fuscus</i>	
<i>Pelobates syriacus</i>	
Bufonidae	CYPRINIFORMES
<i>Bufo calamita</i>	Cyprinidae
<i>Bufo viridis</i>	<i>Anaecypris hispanica</i>
Hylidae	<i>Phoxinus phoxinus</i>
<i>Hyla arborea</i>	ATHERINIFORMES
<i>Hyla meridionalis</i>	Cyprinodontidae
<i>Hyla sarda</i>	<i>Valencia hispanica</i>
FISKAR	PERCIFORMES
ACIPENSERIFORMES	Percidae
Acipenseridae	<i>Gymnocephalus baloni</i>
<i>Acipenser naccarii</i>	<i>Romanichthys valsanicola</i>
<i>Acipenser sturio</i>	<i>Zingel asper</i>

RYGGRADSLÖSA ARTER

LEDDJUR	<i>Propomacrus cypriacus</i>
CRUSTACEA	<i>Pseudogaurotina excellens</i>
Isopoda	<i>Pseudoseriscius cameroni</i>
<i>Armadillidium ghardalensis</i>	<i>Pytho kolwensis</i>
INSECTA	<i>Rosalia alpina</i>
Coleoptera	Lepidoptera
<i>Bolbelasmus unicornis</i>	<i>Apatura metis</i>
<i>Buprestis splendens</i>	<i>Arytrura musculus</i>
<i>Carabus hampei</i>	<i>Catopta thrips</i>
<i>Carabus hungaricus</i>	<i>Chondrosoma fiduciarium</i>
<i>Carabus olympiae</i>	<i>Coenonympha hero</i>
<i>Carabus variolosus</i>	<i>Coenonympha oedippus</i>
<i>Carabus zawadzskii</i>	<i>Colias myrmidone</i>
<i>Cerambyx cerdo</i>	<i>Cucullia mixta</i>
<i>Cucujus cinnaberinus</i>	<i>Dioszeghyana schmidtii</i>
<i>Dorcadion fulvum cervae</i>	<i>Erannis ankeraria</i>
<i>Duvalius gebhardti</i>	<i>Erebia calcaria</i>
<i>Duvalius hungaricus</i>	<i>Erebia christi</i>
<i>Dytiscus latissimus</i>	<i>Erebia sudetica</i>
<i>Graphoderus bilineatus</i>	<i>Eriogaster catax</i>
<i>Leptodirus hochenwarti</i>	<i>Fabriciana elisa</i>
<i>Pilemia tigrina</i>	<i>Glyphipterix loricatella</i>
<i>Osmoderma eremita</i>	<i>Gortyna borelii lunata</i>
<i>Phryganophilus ruficollis</i>	<i>Hypodryas maturna</i>
<i>Probaticus subrugosus</i>	<i>Hyles hippophaes</i>

▼ **M4**

	<i>Leptidea morsei</i>	<i>Isophya stysi</i>
	<i>Lignyoptera fumidaria</i>	<i>Myrmecophilus baronii</i>
	<i>Lopinga achine</i>	<i>Odontopodisma rubripes</i>
	<i>Lycaena dispar</i>	<i>Paracaloptenus caloptenoides</i>
	<i>Lycaena helle</i>	<i>Pholidoptera transsylvanica</i>
	<i>Maculinea arion</i>	<i>Saga pedo</i>
	<i>Maculinea nausithous</i>	<i>Stenobothrus (Stenobothrodes) eurasius</i>
	<i>Maculinea teleius</i>	ARACHNIDA
	<i>Melanargia arge</i>	Araneae
	<i>Nymphalis vaualbum</i>	<i>Macrothele calpeiana</i>
	<i>Papilio alexanor</i>	BLÖTDJUR
	<i>Papilio hospiton</i>	GASTROPODA
	<i>Parnassius apollo</i>	<i>Anisus vorticulus</i>
	<i>Parnassius mnemosyne</i>	<i>Caseolus calculus</i>
	<i>Phyllometra culminaria</i>	<i>Caseolus commixta</i>
	<i>Plebicula golgus</i>	<i>Caseolus sphaerula</i>
	<i>Polymixis rufocincta isolata</i>	<i>Chilostoma banaticum</i>
	<i>Polyommatus eroides</i>	<i>Discula leacockiana</i>
	<i>Proserpinus proserpina</i>	<i>Discula tabellata</i>
	<i>Proterebia afra dalmata</i>	<i>Discula testudinalis</i>
	<i>Pseudophilotes bavius</i>	<i>Discula turricula</i>
	<i>Xylomoia strix</i>	<i>Discus defloratus</i>
	<i>Zerynthia polyxena</i>	<i>Discus guerinianus</i>
Mantodea		<i>Elona quimperiana</i>
	<i>Apteromantis aptera</i>	<i>Geomalacus maculosus</i>
Odonata		<i>Geomitra moniziana</i>
	<i>Aeshna viridis</i>	<i>Gibbula nivosa</i>
	<i>Cordulegaster heros</i>	<i>Hygromia kovacsi</i>
	<i>Cordulegaster trinacriae</i>	<i>Idiomela (Helix) subplicata</i>
	<i>Gomphus graslinii</i>	<i>Lampedusa imitatrix</i>
	<i>Leucorrhinia albifrons</i>	<i>Lampedusa melitensis</i>
	<i>Leucorrhinia caudalis</i>	<i>Leiostyla abbreviata</i>
	<i>Leucorrhinia pectoralis</i>	<i>Leiostyla cassida</i>
	<i>Lindenia tetraphylla</i>	<i>Leiostyla corneocostata</i>
	<i>Macromia splendens</i>	<i>Leiostyla gibba</i>
	<i>Ophiogomphus cecilia</i>	<i>Leiostyla lamellosa</i>
	<i>Oxygastra curtisii</i>	<i>Paladilhia hungarica</i>
	<i>Stylurus flavipes</i>	<i>Patella ferruginea</i>
	<i>Sympecma braueri</i>	<i>Sadleriana pannonica</i>
Orthoptera		<i>Theodoxus prevostianus</i>
	<i>Baetica ustulata</i>	<i>Theodoxus transversalis</i>
	<i>Brachytrupes megacephalus</i>	BIVALVIA
	<i>Isophya costata</i>	Anisomyaria
	<i>Isophya harzi</i>	<i>Lithophaga lithophaga</i>

▼ **M4**

<i>Pinna nobilis</i>	Dreissenidae
Unionoidea	<i>Congerius kusceri</i>
<i>Margaritifera auricularia</i>	ECHINODERMATA
<i>Unio crassus</i>	Echinoidea
	<i>Centrostephanus longispinus.</i>

b) **VÄXTER**

Bilaga IV b innehåller alla växtarter som finns upptagna i bilaga II b (*) plus nedanstående arter:

PTERIDOPHYTA

ASPLENIACEAE

Asplenium hemionitis L.

ANGIOSPERMAE

ARACEAE

Dracaena draco (L.) L.

AMARYLLIDACEAE

Narcissus longispathus Pugsley

Narcissus triandrus L.

BERBERIDACEAE

Berberis maderensis Lowe

CAMPANULACEAE

Campanula morettiana Reichenb.

Physoplexis comosa (L.) Schur.

CARYOPHYLLACEAE

Moehringia fontqueri Pau

COMPOSITAE

Argyranthemum pinnatifidum (L.f.)
Lowe subsp. *succulentum* (Lowe) C. J.
Humphries

Helichrysum sibthorpii Rouy

Picris willkommii (Schultz Bip.) Nyman

Santolina elegans Boiss. ex DC.

Senecio caespitosus Brot.

Senecio lagascanus DC. subsp. *lusitani-*
cus (P. Cout.) Pinto da Silva

Wagenitzia lancifolia (Sieber ex Sprengel)
Dostal

CRUCIFERAE

Murbeckiella sousae Rothm.

EUPHORBIACEAE

Euphorbia nevadensis Boiss. & Reuter

GESNERIACEAE

Jankaea heldreichii (Boiss.) Boiss.

Ramonda serbica Pancic

IRIDACEAE

Crocus etruscus Parl.

Iris boissieri Henriq.

Iris marisca Ricci & Colasante

LABIATAE

Rosmarinus tomentosus Huber-Morath &
Maire

Teucrium charidemi Sandwith

Thymus capitellatus Hoffmanns. & Link

Thymus villosus L. subsp. *villosus* L.

LILIACEAE

Androcymbium europaeum (Lange) K. Richter

Bellevalia hackelli Freyn

Colchicum corsicum Baker

Colchicum cousturieri Greuter

Fritillaria conica Rix

Fritillaria drenovskii Degen & Stoy.

Fritillaria gussichiae (Degen & Doerfler) Rix

Fritillaria obliqua Ker-Gawl.

Fritillaria rhodocanakis Orph. ex Baker

Ornithogalum reverchonii Degen & Herv.-
Bass.

Scilla beirana Samp.

Scilla odorata Link

ORCHIDACEAE

Ophrys argolica Fleischm.

Orchis scopulorum Simsmerh.

Spiranthes aestivalis (Poiret) L. C. M. Richard

PRIMULACEAE

Androsace cylindrica DC.

(*) Utom bryofyter i bilaga II b.

▼ M4

<i>Primula glaucescens</i> Moretti	SCROPHULARIACEAE
<i>Primula spectabilis</i> Tratt.	<i>Antirrhinum lopesianum</i> Rothm.
RANUNCULACEAE	<i>Lindernia procumbens</i> (Krocker) Philcox
<i>Aquilegia alpina</i> L.	SOLANACEAE
SAPOTACEAE	<i>Mandragora officinarum</i> L.
<i>Sideroxylon marmulano</i> Banks ex Lowe	THYMELAEACEAE
SAXIFRAGACEAE	<i>Thymelaea broterana</i> P. Cout.
<i>Saxifraga cintrana</i> Kuzinsky ex Willk.	UMBELLIFERAE
<i>Saxifraga portosanctana</i> Boiss.	<i>Bunium brevifolium</i> Lowe
<i>Saxifraga presolanensis</i> Engl.	VIOLACEAE
<i>Saxifraga valdensis</i> DC.	<i>Viola athis</i> W. Becker
<i>Saxifraga vayredana</i> Luizet	<i>Viola cazorlensis</i> Gandoger

▼ **M3***BILAGA V***DJUR- OCH VÄXTARTER AV GEMENSKAPSINTRESSE FÖR VILKA
INSAMLING I NATUREN OCH EXPLOATERING KAN BLI FÖREMÅL
FÖR FÖRVALTNINGSÅTGÄRDER**

Arterna i denna bilaga är upptagna

— med angivande av artens eller underartens namn, eller

— såsom tillhörande en högre indelning eller angiven del därav.

Förkortningen ”spp.” efter namnet på en familj eller ett släkte betecknar alla arter som tillhör den familjen eller det släktet.

a) **DJUR***RYGGRADSDJUR***DÄGGDJUR**

RODENTIA

Castoridae

Castor fiber (de finska, svenska, lettiska, litauiska, estniska och polska populationerna)

Cricetidae

Cricetus cricetus (de ungerska populationerna)

CARNIVORA

Canidae

Canis aureus

Canis lupus (de spanska populationerna norr om Duero, de grekiska populationerna norr om 39:e breddgraden, de finska populationerna inom renskötselområden enligt 2 § i Finlands lag nr 848/90 av den 14 september 1990 om renskötsel, de bulgariska, lettiska, litauiska, estniska, polska och slovakiska populationerna)

Mustelidae

Martes martes

Mustela putorius

Felidae

Lynx lynx (den estniska populationen)

Phocidae

Samtliga arter som inte finns upptagna i bilaga IV

Viverridae

Genetta genetta

Herpestes ichneumon

DUPLICIDENTATA

Leporidae

Lepus timidus

▼ **M3****ARTIODACTYLA**

Bovidae

*Capra ibex**Capra pyrenaica* (utom *Capra pyrenaica pyrenaica*)*Rupicapra rupicapra* (utom *Rupicapra rupicapra balcanica*, *Rupicapra rupicapra ornata* och *Rupicapra rupicapra tatrica*)**GRODDJUR**

ANURA

Ranidae

*Rana esculenta**Rana perezi**Rana ridibunda**Rana temporaria***FISKAR**

PETROMYZONIFORMES

Petromyzonidae

*Lampetra fluviatilis**Lethenteron zanandrai*

ACIPENSERIFORMES

Acipenseridae

Samtliga arter som inte finns upptagna i bilaga IV

CLUPEIFORMES

Clupeidae

Alosa spp.

SALMONIFORMES

Salmonidae

*Thymallus thymallus**Coregonus* spp. (utom *Coregonus oxyrhynchus* – anadroma populationer i vissa delar av Nordsjön)*Hucho hucho**Salmo salar* (endast i sötvatten)

CYPRINIFORMES

Cyprinidae

*Aspius aspius**Barbus* spp.*Pelecus cultratus**Rutilus friesii meidingeri**Rutilus pigus*

▼ **M3**

SILURIFORMES

Siluridae

Silurus aristotelis

PERCIFORMES

Percidae

Gymnocephalus schraetzer

Zingel zingel

RYGGRADSLÖSA DJUR

COELENTERATA

CNIDARIA

Corallium rubrum

MOLLUSCA

GASTROPODA - STYLOMMATOPHORA

Helix pomatia

BIVALVIA - UNIONOIDA

Margaritiferidae

Margaritifera margaritifera

Unionidae

Microcondylaea compressa

Unio elongatulus

ANNELIDA

HIRUDINOIDEA – ARHYNCHOBDELLAE

Hirudinidae

Hirudo medicinalis

ARTHROPODA

CRUSTACEA – DECAPODA

Astacidae

Astacus astacus

Austropotamobius pallipes

Austropotamobius torrentium

Scyllaridae

Scyllarides latus

INSECTA – LEPIDOPTERA

Saturniidae

Graellsia isabellae

b) **VÄXTER**

ALGAE

RHODOPHYTA

▼ **M3**

CORALLINACEAE

Lithothamnium coralloides Crouan frat.

Phymatholithon calcareum (Poll.) Adey & McKibbin

LICHENES

CLADONIACEAE

Cladonia L. subgenus *Cladina* (Nyl.) Vain.

BRYOPHYTA

MUSCI

LEUCOBRYACEAE

Leucobryum glaucum (Hedw.) AAngstr.

SPHAGNACEAE

Sphagnum L. spp. (utom *Sphagnum pylaisii* Brid.)

PTERIDOPHYTA

Lycopodium spp.

ANGIOSPERMAE

AMARYLLIDACEAE

Galanthus nivalis L.

Narcissus bulbocodium L.

Narcissus juncifolius Lagasca

COMPOSITAE

Arnica montana L.

Artemisia eriantha Tem

Artemisia genipi Weber

Doronicum plantagineum L. subsp. *tournefortii* (Rouy) P. Cout.

Leuzea rhaponticoides Graells

CRUCIFERAE

Alyssum pintadasilvae Dudley.

Malcolmia lacera (L.) DC. subsp. *graccilima* (Samp.) Franco

Murbeckiella pinnatifida (Lam.) Rothm. subsp. *herminii* (Rivas-Martinez) Greuter & Burdet

GENTIANACEAE

Gentiana lutea L.

IRIDACEAE

Iris lusitanica Ker-Gawler

LABIATAE

Teucrium salviastrum Schreber subsp. *salviastrum* Schreber

▼ **M3**

LEGUMINOSAE

Anthyllis lusitanica Cullen & Pinto da Silva

Dorycnium pentaphyllum Scop. subsp. *transmontana* Franco

Ulex densus Welw. ex Webb.

LILIACEAE

Lilium rubrum Lmk

Ruscus aculeatus L.

PLUMBAGINACEAE

Armeria sampaio (Bernis) Nieto Feliner

ROSACEAE

Rubus genevieri Boreau subsp. *herminii* (Samp.) P. Cout.

SCROPHULARIACEAE

Anarrhinum longipedicelatum R. Fernandes

Euphrasia mendonçae Samp.

Scrophularia grandiflora DC. subsp. *grandiflora* DC.

Scrophularia berminii Hoffmanns & Link

Scrophularia sublyrata Brot.

▼B*BILAGA VI***FÖRBJUDNA MEDEL OCH METODER FÖR FÅNGST OCH DÖDANDE
SAMT FÖRBJUDNA TRANSPORTMEDEL****a) Icke-selektiva medel****DÄGGDJUR**

- Blinda eller lemlästade djur som används som levande lockbete.
- Bandspelare.
- Elektriska och elektroniska anordningar med förmåga att döda eller förlama.
- Artificiella ljuskällor.
- Speglar och andra bländande anordningar.
- Anordningar för belysning av målet.
- Nattriktmedel med elektronisk bildförstärkare eller bildomvandlare.
- Sprängämnen.
- Nät med icke-selektivt utförande eller icke-selektiv användning.
- Fällor med icke-selektivt utförande eller icke-selektiv användning.
- Armborst.
- Gift och beten som innehåller gift eller bedövningsmedel.
- Gasning eller utrökning.
- Halv- eller helautomatiska vapen med en magasinskapacitet som överstiger två patroner.

FISKAR

- Gift.
- Sprängämnen.

b) Transportmedel

- Flygplan.
- Motorfordon i rörelse.